കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനഞ്ചാം കേരള നിയമസഭ

ഒന്നാം സമ്മേളനം

2021 ജൂൺ 4, വെള്ളി

ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട്

വാല്യം 184 - നമ്പർ 8

വില : ₹25

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനഞ്ചാം കേരള നിയമസഭ

ഒന്നാം സമ്മേളനം

2021 ജൂൺ 4, വെള്ളി

സ്പീക്കർ

ശ്രീ. എം. ബി. രാജേഷ്

ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ

ശ്രീ. ചിറ്റയം ഗോപകുമാർ

സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. എസ്. വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ശ്രീമതി വി. ചെറുപുഷ്പം

എഡിറ്റിംഗ് ബ്രാഞ്ച്
കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

1329/2021

മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങൾ

മുഖ്യമന്ത്രി	: ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
കായികവും വഖഫും ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാൻ
തുറമുഖവും മ്യൂസിയവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. അഹമ്മദ് ദേവർകോവിൽ
ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. ജി. ആർ. അനിൽ
ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. ആന്റണി രാജു
ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. കെ. എൻ. ബാലഗോപാൽ
ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസവും സാമൂഹ്യനീതിയും വകുപ്പുമന്ത്രി	: പ്രൊഫ. ആർ. ബിന്ദു
മൃഗസംരക്ഷണവും ക്ഷീരവികസനവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീമതി ജെ. ചിഞ്ചുറാണി
തദ്ദേശസ്വയംഭരണവും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. എം. വി. ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ
ഊർജ്ജ വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
പൊതുമരാമത്തും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്
കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. പി. പ്രസാദ്
പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കവിഭാഗ വികസനവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ
റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. കെ. രാജൻ
വ്യവസായവും നിയമവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. പി. രാജീവ്
ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ
മത്സ്യബന്ധനവും സാംസ്കാരികവും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ
വനം വന്യജീവി വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ
പൊതു വിദ്യാഭ്യാസവും തൊഴിലും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. വി. ശിവൻകുട്ടി
സഹകരണവും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീ. വി. എൻ. വാസവൻ
ആരോഗ്യവും വനിത-ശിശു ക്ഷേമവും വകുപ്പുമന്ത്രി	: ശ്രീമതി വീണാ ജോർജ്ജ്

ഉള്ളടക്കം

പേജ്

ധനകാര്യം

2021-2022 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേക്കുള്ള പുതുക്കിയ ബജറ്റിന്റെയും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടിന്റെയും അവതരണം ... 01

അനുബന്ധം

ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ ... 41

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനഞ്ചാം കേരള നിയമസഭ

ഒന്നാം സമ്മേളനം

2021 ജൂൺ 4, വെള്ളി

വാല്യം 184] ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട് [നമ്പർ 8

നിയമസഭ 2021 ജൂൺ മാസം 4-ാം തീയതി വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ 09.00 മണിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ ശ്രീ. എം. ബി. രാജേഷിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നിയമസഭാ ഹാളിൽ യോഗം ചേർന്നു.

(കോവിഡ്-19 പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രകാരം സാമൂഹിക അകലം പാലിച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ഇരിപ്പിടങ്ങളിൽ മുഖാവരണം ധരിച്ച് ഉപവിഷ്ടരായി.)

ധനകാര്യം

2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള പുതുക്കിയ ബജറ്റിന്റെയും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടിന്റെയും അവതരണം

മി. സ്പീക്കർ: ഓർഡർ..... ഓർഡർ.......... ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി ശ്രീ. കെ. എൻ. ബാലഗോപാൽ, അങ്ങേയ്ക്ക് 2021-2022 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള പുതുക്കിയ ബജറ്റും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടും അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. കെ. എൻ. ബാലഗോപാൽ): സർ, 2021-22 വർഷത്തെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് ഈ സഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്.

1. ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിനുവേണ്ടി എന്റെ മുൻഗാമി ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക് 2021-22-ലേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് നേരത്തെ അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നു. വളരെ സമഗ്രമായ നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് പ്രസ്തുത ബജറ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നത്. വിശദമായ വാർഷിക നിർദ്ദേശങ്ങളോടൊപ്പം കേരളത്തിന്റെ ദീർഘകാല വികസന പരിപ്രേക്ഷ്യവും പ്രസ്തുത ബജറ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്നു. കോവിഡാനന്തര ലോകത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾക്കനുസരിച്ച് കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്ഘടനയെ മാറ്റിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ കേരളം ആഴത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുകയും സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും

ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. ആ ബജറ്റിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ നടപ്പിലാക്കാൻ ഈ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. എന്നാൽ ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ മുൻകൂട്ടി കാണാൻ കഴിയാതിരുന്ന ചില സംഭവവികാസങ്ങൾ ആണ് പുതുക്കിയ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കാൻ കാരണമാകുന്നത്. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പെട്ടെന്നുള്ള വ്യാപനവും മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ വരവിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്കകളുമാണ്. ഈ ആരോഗ്യ അടിയന്തരാവസ്ഥ നമ്മുടെ വികസന തന്ത്രത്തിൽ ചില പ്രധാന മാറ്റങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മഹാമാരിയെ ചെറുത്ത് തോൽപ്പിക്കുക എന്നത് വികസനത്തിന്റെ മുന്നുപാധിയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. മഹാമാരിയുടെ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ ആഘാതം പരമാവധി കുറയ്ക്കുകയും മൂന്നാം തരംഗം പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് മാത്രമെ സമ്പദ് ഘടനയുടെ വീണ്ടെടുപ്പ് സാധ്യമാകൂ. 'എല്ലാത്തിനും മുൻപേ ആരോഗ്യം' അഥവാ 'ഒന്നാമത് ആരോഗ്യം' എന്ന ഉറച്ച നിലപാട് സ്വീകരിക്കാൻ നാം നിർബന്ധിതരായിരിക്കുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ആരോഗ്യ രക്ഷയ്ക്കുള്ള തന്ത്രം തന്നെയാണ് ഈ ബജറ്റിൽ നമ്മുടെ വികസന തന്ത്രമായി മാറുന്നത്. ആരോഗ്യവും ഭക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കുക, തൊഴിലും വരുമാനവും സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയും മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് നമ്മുടെ നയം. കോവിഡിനെ കീഴടക്കുന്ന ആദ്യ സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറിയാൽ, സാമ്പത്തിക മുന്നേറ്റത്തിന് നമുക്ക് കൂടുതൽ അവസരം ലഭിക്കും. ബജറ്റിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ വരുത്തിയ സാഹചര്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് പിന്നീട് വരാം. അതിന് മുൻപ് പിണറായി സർക്കാരിന്റെ ഭരണത്തുടർച്ചയെക്കുറിച്ച് ചുരുക്കം ചില കാര്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

<u>ജനവിധി</u>

2. കേരളത്തിന്റെ ജനാധിപത്യവൽക്കരണ പ്രക്രിയയുടെ അനുസ്യൂത പുരോഗതിയിൽ നമുക്കെല്ലാം വലിയ അഭിമാനമുണ്ട്. സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിൽ എല്ലാ മേഖലകളിലും ജനാധിപത്യവൽക്കരണം പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്. പൗരൻമാരുടെ ജീവിത പുരോഗതിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തിയിരുന്ന എണ്ണമറ്റ അസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളെ തട്ടിമാറ്റിക്കൊണ്ടാണ് നാം ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് തുടക്കംകുറിച്ചത്. മാർഗ്ഗതടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നവർ ഇന്നും സജീവമാണെന്ന കാര്യം വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ തടസ്സങ്ങളെ എടുത്തുമാറ്റി മുന്നേറാനുള്ള കരുത്താണ് കേരളത്തെ വ്യത്യസ്തമാക്കുന്നത്. കേരള ഭരണത്തിൽ

ജനാധിപത്യവൽക്കരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അഭിമാനകരമായ വളർച്ചയാണ് സംഭവിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഏറ്റവും തിളക്കമാർന്ന തെളിവാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് കേരള ജനത നൽകിയ തുടർഭരണം. ഇത് കേവലമൊരു മുന്നണിയുടെ വിജയം മാത്രമല്ല. കേരള ജനതയുടെ വിജയം കൂടിയാണ്. ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് ചരിത്ര വിജയം നൽകിയ കേരള ജനതയെ ഞാൻ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.

3. കേരളത്തിലെ ജനാധിപത്യ ഭരണത്തിന്റെ തുടക്കം ബാലാരിഷ്ടതകളുടേതായിരുന്നു. പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും സർക്കാരുകൾക്ക് കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തിലും ഭരണത്തിലും തുടർച്ചയായി ഉണ്ടായ അനിശ്ചിതത്വം ജനാധിപത്യ ഭരണത്തെക്കുറിച്ച് ആശങ്ക ഉയർത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ പിന്നീട് ജനങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന സർക്കാരുകൾ കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കി ഭരണം നടത്തുന്ന സ്ഥിതി വന്നു. നിയമസഭാംഗങ്ങളെ കൂട്ടത്തോടെ വില പറഞ്ഞ് വാങ്ങുകയും അവരെ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പാർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംസ്കാരം കേരളത്തിലേക്ക് കടന്നുവരാൻ നാം അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. രാഷ്ട്രീയ കുതിരക്കച്ചവടം എന്ന നാണക്കേടിൽനിന്നും കേരളത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിന് ഇടതുപക്ഷം വഹിച്ച പങ്ക് കൂടുതൽ അംഗീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനപ്പുറം ഇപ്പോൾ ഭരണത്തുടർച്ചയിലേയ്ക്ക് വളരാൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അടിയന്തരാവസ്ഥയുടെ നിഴലിൽ 1977-ൽ സംഭവിച്ചതൊഴിച്ചാൽ 2021-ലെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കേരള ജനത പുതിയ ചരിത്രമാണ് സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്.

4. പ്രതിപക്ഷത്തിന് പ്രവർത്തന സ്വാതന്ത്ര്യം നിഷേധിച്ചുകൊണ്ടോ മാധ്യമങ്ങളെ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് നിശബ്ദമാക്കികൊണ്ടോ അല്ല ഭരണത്തുടർച്ച ഉണ്ടായത്. ഇത്രമാത്രം ദയയില്ലാത്ത ആക്രമണത്തിന് വിധേയമായ ഒരു സർക്കാർ അടുത്ത കാലത്ത് കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. കേന്ദ്ര അന്വേഷണ ഏജൻസികളുടെ കടന്നാക്രമണം കൂടിയായപ്പോൾ എല്ലാവരും ചേർന്നുള്ള കലാശക്കൊട്ടായി അതുമാറി. ഏതാണ്ട് ഒരു വർഷം നീണ്ട ആക്രമണമാണ് ഒന്നാം പിണറായി

സർക്കാരിന് നേരിടേണ്ടിവന്നത്. പ്രതിപക്ഷ ആരോപണങ്ങൾ ജനങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്താത്തതല്ല അവരുടെ പരാജയകാരണം. എത്തിയ വാർത്തകൾ ഒരോ വ്യക്തിയും ഒരോ കുടുംബവും സസൂക്ഷമം ചർച്ച ചെയ്തു. ഉചിതമായ തിരുമാനം എടുക്കുകയും ചെയ്തു.

5. പ്രാദേശിക തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലാണ് ജനവിധിയുടെ ആദ്യ ഗഡു വന്നത്. നിയമസഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അന്തിമ വിധിയും വന്നു. ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ ഭരണത്തുടർച്ച നേടുന്ന കേരളത്തിലെ ആദ്യ മുഖ്യമന്ത്രിയായി. വിജയാഘോഷത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞ കാര്യം ഇവിടെ ഓർമിക്കുന്നത് നന്നാകും. ആരോപണങ്ങളുടെയും പ്രചാരണങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലല്ല ജനങ്ങൾ തീരുമാനമെടുക്കുന്നത്. സ്വന്തം ജീവിതാനുഭവങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിലാണ്. സത്യാനന്തരകാലത്തെ കൺകെട്ടുവിദ്യകൾ അതിജീവിക്കാൻ ജീവിതാനുഭവങ്ങൾക്ക് കഴിയും എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം എല്ലാവരും ഉൾക്കൊള്ളണം. കുപ്രചരണങ്ങൾ ഈ സർക്കാരിനെ തളർത്തില്ല. എന്നാൽ ക്രിയാത്മകമായ വിമർശനങ്ങൾ കലവറയില്ലാതെ ഉൾക്കൊള്ളും.

6. തുടർഭരണത്തിനുള്ള ജനവിധി ജനാധിപത്യത്തിന്റെ വിജയമാണ് എന്ന് പറയാൻ മറ്റൊരുകാരണം കൂടിയുണ്ട്. ദീർഘകാല ജനാധിപത്യ ചരിത്രമുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽപോലും ഒരു ഭരണ വ്യവസ്ഥ എന്ന നിലയിൽ ജനാധിപത്യം വലിയ ഭീഷണി നേരിടുകയാണ്. യൂറോപ്പ്, അമേരിക്ക തുടങ്ങിയ ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലെ ജനാധിപത്യ രാജ്യങ്ങൾ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. ജനങ്ങൾക്ക് ഭരണത്തിലുള്ള വിശ്വാസവും താൽപ്പര്യവും കുറയുകയാണ്. നവഉദാരവൽക്കരണ പരിഷ്കാരങ്ങളാണ് ഈ അകൽച്ച വർദ്ധിപ്പിച്ചത്. ജനാധിപത്യ സർക്കാരുകൾ 99 ശതമാനത്തിന്റെ താൽപ്പര്യം അവഗണിച്ച് ഏറ്റവും ധനികരായ ഒരു ശതമാനത്തിന്റെ താൽപ്പര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നു എന്ന ആക്ഷേപം വ്യാപകമാണ്. കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ വരവും പൊതുജനാരോഗ്യ സംവിധാനത്തിന്റെ തകർച്ചയും പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിലെ ജനാധിപത്യ സർക്കാരുകളുടെ വിശ്വാസ്യത വീണ്ടും തകർത്തു. ഇവിടെയാണ് കേരളത്തിലെ ജനാധിപത്യ പരീക്ഷണങ്ങൾ സവിശേഷ ശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റുന്നത്.

7. ഒരാളെയും ഒഴിവാക്കാത്ത, എല്ലാവരെയും ഉൾക്കൊള്ളാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഭരണം ഉറപ്പാക്കാനാണ് കേരള മാതൃകയിൽ നാം ശ്രമിക്കുന്നത്. സമീപകാലത്ത് കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായ ദുരന്തങ്ങളെ നാം നേരിട്ട രീതിയിലൂടെ ഇത് കൂടുതൽ വ്യക്തമായി. കേരളം ഒറ്റക്കെട്ടായി എല്ലാ വിഭജനങ്ങൾക്കും അതീതമായി ഉണരുകയാണുണ്ടായത്. കേരളജനതയുടെ ഈ ഒത്തൊരുമയ്ക്ക് ഫലപ്രദമായ നേതൃത്വം കൊടുക്കുവാനായി എന്നതാണ് ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടം. അതിന്റെ അംഗീകാരം കൂടിയാണ് തുടർഭരണത്തിനുള്ള ജനവിധി. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് നീതി ആയോഗ് ഇന്നലെ പുറപ്പെടുവിച്ച റിപ്പോർട്ടിൽ കേരളം ഒന്നാം സ്ഥാനം നിലനിർത്തിയിട്ടുള്ളത് എന്നത് കേരള മാതൃകയുടെ വിജയത്തെ വീണ്ടും അടിവരയിടുന്നു.

8. നിങ്ങൾക്കറിയാവുന്നതുപോലെ, ഈ വർഷം ജനുവരിയിൽ എന്റെ മുൻഗാമി ഡോ. തോമസ് ഐസക് വളരെ വിപുലവും ദീർഘവീക്ഷണത്തോടെയുമുള്ള ബജറ്റാണ് സർക്കാരിനുവേണ്ടി അവതരിപ്പിച്ചത്. തെരഞ്ഞെടുപ്പിലേയ്ക്ക് നീങ്ങേണ്ടതിനാൽ ആദ്യ നാല് മാസത്തേയ്ക്ക് വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാക്കിയാൽ മതിയായിരുന്നെങ്കിലും വെല്ലുവിളികൾ നിറഞ്ഞ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ നടപ്പാക്കേണ്ട മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളുടെയും നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു പൂർണ്ണ ബജറ്റാണ് അവതരിപ്പിച്ചത്. മഹാമാരിയുടെ തിരിച്ചു വരവിന്റെയും, അത് സമൂഹത്തിലും സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലും സൃഷ്ടിച്ച ആഘാതത്തിന്റേയും വെളിച്ചത്തിൽ ആവശ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങളോടെ മുൻ സർക്കാർ നൽകിയിട്ടുള്ള വാഗ്ദാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കും.

9. കേരളത്തിന്റെ ഭാവി വികസനം സംബന്ധിച്ച ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങളെ കുറച്ചുകൂടി വിപുലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ പ്രകടന പത്രിക തയ്യാറാക്കിയത്. ഞങ്ങളുടെ പ്രകടന പത്രിക കേരളമെമ്പാടും ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. ജനാധിപത്യത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രകടന പത്രികയ്ക്ക് വലിയ പ്രധാന്യമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് പ്രകടന പത്രികയ്ക്ക് ഞങ്ങൾ വലിയ പ്രാധാന്യമാണ് നൽകുന്നത്. ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാർ പ്രകടന പത്രികയിലെ കാര്യങ്ങൾ ഏതാണ്ട് പൂർണമായി നടപ്പിലാക്കി എന്നതാണ് തുടർഭരണത്തിന് കാരണമായത്. പ്രകടനപത്രികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ കൃത്യമായി നടപ്പിലാക്കാനുള്ള പരിശ്രമമായിരിക്കും ഈ സർക്കാരും നടത്തുക.

10. വികസനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ദീർഘകാല കാഴ്ചപ്പാട് നടപ്പിലാക്കുക ബഹുവർഷ പരിപാടികളിലൂടെയാണ്. പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയാണ് ഇതിന് സഹായകരമാവുക. കേരളത്തിന്റെ പതിമൂന്നാം പദ്ധതിയുടെ സമാപന വർഷമാണ് 2021-22. പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2022-23 മുതൽ 2026-27 വരെ)യുടെ രൂപീകരണത്തിനുള്ള പ്രവർത്തനം സർക്കാർ വൈകാതെ ആരംഭിക്കും. വിപുലമായ പങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടിയുള്ള ഒരു പ്രക്രിയയിലൂടെയാവും അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്ക് രൂപംനൽകുക. ബജറ്റിലും പ്രകടനപത്രികയിലും മുന്നോട്ടുവച്ചിട്ടുള്ള ദീർഘകാല ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമായ ദീർഘകാല പരിപാടികൾ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി രൂപപ്പെടുത്തും. ഈ പ്രക്രിയയിൽ എല്ലാവരുടേയും പങ്കാളിത്തം സർക്കാർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ സഹകരണം ഞങ്ങൾ ഉറ്റുനോക്കുകയാണ്. കോവിഡാനന്തര കേരളത്തിന്റെ നിർമിതിയിൽ നമുക്ക് ഒരുമിച്ച് നിൽക്കാം.

11. 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം ആഭ്യന്തര ഉത്പാദനത്തിൽ 3.82 ശതമാനത്തിന്റെ ഇടിവാണ് മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഉണ്ടായത്. ദശാബ്ദങ്ങളായി വർദ്ധനവ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്ന വളർച്ചാ നിരക്ക് കോവിഡ്- 19 മഹാമാരിയെത്തുടർന്നുള്ള ലോക്ക്ഡൗൺ ഉണ്ടാക്കിയ ആഘാതംമൂലം കുറയുകയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതു വരുമാനത്തിൽ 18.77 ശതമാനം ഇടിവുണ്ടാകുകയും ചെയ്തു. നിയമാനുസൃതമായി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അർഹതപ്പെട്ട ജി.എസ്.ടി. നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിക്കുന്നതിലുണ്ടായ അനിശ്ചിതത്വവും കാലതാമസവും വളരെ വലിയ സാമ്പത്തിക പ്രയാസങ്ങളാണ് സംസ്ഥാനത്തിനുണ്ടാക്കിയത്. സെസ്സുകളെ, പ്രത്യേകിച്ചും പെട്രോളിയം ഉല്പന്നങ്ങളുടെ മേലുള്ള സെസ്സുകളെ ആശ്രയിക്കുന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വർദ്ധിച്ച് വരുന്ന പ്രവണത സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നല്കേണ്ട വിഭജിക്കാവുന്ന നികുതി ഇനത്തിൽ (divisible pool) കുറവുണ്ടാക്കുക വഴി സംസ്ഥാന സമ്പദ് ഘടനയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ഫലമായി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വലിയ അളവിൽ വായ്പ എടുക്കേണ്ടിവരികയും അതുവഴി റവന്യൂ കമ്മി ഗണ്യമായി ഉയരുകയും ചെയ്തു.

12. ഓരോ കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അവാർഡ് വരുമ്പോഴും കേന്ദ്ര നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ ഡിവിസിബിൾ പൂളിൽനിന്നും കേരളത്തിനുള്ള വിഹിതം കുറഞ്ഞുവരികയാണ്. 1980-1985 -ൽ 3.950 ശതമാനമായിരുന്ന കേരളത്തിന്റെ വിഹിതം 2000-2005 ആയപ്പോഴേയ്ക്കും 3.057 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. 2021-2026-ൽ അത് വീണ്ടും 1.925 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. ജനസംഖ്യാ നിയന്ത്രണ നടപടികൾ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പാക്കിയതും വികസന നേട്ടങ്ങൾ ആർജിച്ചതും കേരളത്തിന്റെ വിഹിതം കുറയുന്നതിന് കാരണമാകുന്ന സ്ഥിതിയാണുണ്ടാക്കിയത്. അശാസ്ത്രീയമായി മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത് കാരണമാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്. ഇത് അങ്ങേയറ്റം വിവേചനപരവും പൊതുവായി ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.

13. നമുക്കറിയാവുന്നതുപോലെ രണ്ട് പ്രധാന വെല്ലുവിളികളാണ് കേരളം നേരിടുന്നത്. ഒന്നാമതായി, ദേശീയ ശരാശരിയെക്കാൾ കുറഞ്ഞ് നിൽക്കുന്ന മൂലധന നിക്ഷേപം ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് എങ്ങനെ വേഗതയേറിയ സാമ്പത്തിക വളർച്ച സൃഷ്ടിക്കാം. രണ്ടാമതായി, ഉയർന്ന തോതിലുള്ള തൊഴിലില്ലായ്മയും (unemployment) യോഗ്യതയ്ക്കനുസരിച്ചുള്ള തൊഴിലിന്റെ ദൗർലഭ്യവും (under employment) എങ്ങനെ പരിഹരിക്കാം എന്നതാണ്. ഇതിൽ KIIFB-യിലൂടെ നടത്തുന്ന നിക്ഷേപങ്ങളിലൂടെ ആദ്യത്തെ വെല്ലുവിളി പരിഹരിക്കാനാണ് സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നത്. തൊഴിലില്ലായ്മയും യോഗ്യതക്കനുസരിച്ചുള്ള തൊഴിലിന്റെ ദൗർലഭ്യവും പരിഹരിക്കുന്നതിന് ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തി വിവരസാങ്കേതിക മേഖലയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുതകുന്ന തരത്തിലുള്ള മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച് അതിലൂടെ സ്വയം തൊഴിലവസരങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനോ വീടുകളിലിരുന്നുതന്നെ ജോലി ചെയ്ത് കുടുംബത്തിന്റെ വരുമാനവും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള പദ്ധതികളാണ് എന്റെ മുൻഗാമി 2021 ജനുവരിയിലെ ബജറ്റിലൂടെ പ്രഖ്യാപിച്ചത്.

14. വാർഷിക ബജറ്റിലേയ്ക്ക് തിരിച്ച് വന്നാൽ എന്റെ മുൻഗാമി 2021-22-ലേയ്ക്ക് തയ്യാറാക്കിയ ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ ഈ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണെന്ന കാര്യം നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചല്ലോ. എന്നാൽ കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നേരത്തെ

ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ മുൻകൂട്ടി കാണാൻ കഴിയാത്ത ആരോഗ്യ, സാമൂഹ്യ, സാമ്പത്തിക രംഗങ്ങളിലെ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടേണ്ടതുണ്ട്.

15. മഹാമാരിയുടെ തുടക്കകാലത്ത് ലോക്ക്ഡൗൺ അടക്കമുള്ള നയങ്ങളുടെ പ്രത്യാഘാതം നേരിടുന്നവരെ, വിശേഷിച്ചും തൊഴിലാളികളെ, സഹായിക്കാൻ 20,000 കോടി രൂപയുടെ ഒരു കോവിഡ് പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. രാജ്യത്ത്തന്നെ ആദ്യമായി കേരളമാണ് ഇത് ചെയ്തത്. ഈ പാക്കേജിൽ ലക്ഷ്യമിട്ടതിന്റെ ഇരട്ടിയിൽ അധികം തുക ചെലവഴിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത് സംതൃപ്തി ഉളവാക്കുന്നു. സർ, രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉയർന്ന് വരുന്ന ആരോഗ്യ, സാമൂഹ്യ, സാമ്പത്തിക വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാൻ 20,000 കോടി രൂപയുടെ രണ്ടാം കോവിഡ് പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. ഈ പാക്കേജിലൂടെ ആരോഗ്യ അടിയന്തരാവസ്ഥ നേരിടുന്നതിനായി 2800 കോടി രൂപയും ഉപജീവനം പ്രതിസന്ധിയിലായവർക്ക് നേരിട്ട് പണം കൈയിലെത്തിക്കുന്നതിനായി 8900 കോടി രൂപയും സാമ്പത്തിക പുനരുജ്ജീവനത്തിനായി വിവിധ ലോണുകൾ, പലിശ സബ്സിഡി എന്നിവയ്ക്കായി 8300 കോടി രൂപയും ലഭ്യമാക്കും.

II ആരോഗ്യ അടിയന്തരാവസ്ഥ

16. സർ, നേരത്തെ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ കോവിഡ്-19 മഹാമാരി നിയന്ത്രണവിധേയമായി എന്ന തോന്നലുണ്ടായിരുന്നു. കേരളത്തിൽ പ്രതിദിന കേസുകളുടെ എണ്ണം ഏതാണ്ട് 3110 ആയും പ്രതിദിന മരണം ഏതാണ്ട് 19 ആയും കുറഞ്ഞിരുന്നു. സാമ്പത്തിക ഉത്പാദനവും, തൊഴിലവസര സൃഷ്ടിയും, നികുതിവരുമാനവും തകർച്ചയിൽനിന്നും കരകയറുമെന്നും വളർച്ചയുടെ പാതയിലേയ്ക്ക് മടങ്ങുമെന്നും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. മഹാമാരിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചിലവിനങ്ങളിൽ കുറവുണ്ടാകുമെന്നും ന്യായമായും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു.

17. എന്നാൽ കണക്കുകൂട്ടലുകൾ തെറ്റിക്കുന്ന നിലയിലാണ് കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗം ഉണ്ടായത്. രോഗ പകർച്ചയുടെ ഗതിവേഗം നാം നടത്തിയ എല്ലാ തയ്യാറെടുപ്പുകളെയും മറികടക്കുന്ന സ്ഥിതിയുണ്ടാക്കി. രോഗികളുടെ എണ്ണത്തിലെ വർദ്ധനവ് നാം വിപുലപ്പെടുത്തിയ ചികിത്സാ സൗകര്യങ്ങളെ സമ്മർദ്ദത്തിലാക്കി. പകർച്ചവ്യാധി

കൂടുതലുള്ള വൈറസ് വകഭേദങ്ങൾ രോഗവ്യാപനം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ആരോഗ്യപ്രവർത്തകരും മറ്റ് പ്രതിരോധ സംവിധാനങ്ങളും വലിയ വെല്ലുവിളി നേരിട്ടു. ലോക്ഡൗണിലേയ്ക്കും ട്രിപ്പിൾ ലോക്ഡൗണിലേയ്ക്കും പോകാൻ സർക്കാർ നിർബന്ധിതമായി. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ പ്രതിദിന രോഗികളുടെ എണ്ണം 43,000 കവിഞ്ഞു. പ്രതിദിന മരണസംഖ്യ 213 ആയും ഉയർന്നു. കേരളത്തിന്റെ ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തിന്റേയും പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങളുടേയും പരമാവധി ശേഷി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ നാം പിടിച്ചുനിന്നത്.

18. കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയെ ചെറുക്കാൻ ആദ്യഘട്ടം മുതൽ കേരളം നടത്തിയ പ്രവർത്തനം അഭിമാനകരമാണ്. രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ സമ്മർദ്ദത്തിനിടയിലും കേരളത്തിന്റെ മുൻകരുതലും ദുരന്ത പ്രതികരണശേഷിയും പ്രശംസിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. എന്ന് മാത്രമല്ല, നമുക്ക് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ സഹായിക്കാനും കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ വേഗതയും തീവ്രതയും ഒപ്പം മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ സാധ്യതയും സൂചിപ്പിക്കുന്നത് യുദ്ധം അവസാനിച്ചിട്ടില്ല എന്നാണ്. കടുത്ത വെല്ലുവിളിയെ തന്നെയാണ് ഇനിയും നേരിടാനുള്ളത്.

19. കോവിഡ് കാരണം സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ വലിയ സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലായ അവസരത്തിലാണ് ഇരുട്ടടിയായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ കോവിഡ് വാക്സിൻ പോളിസി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടത്. അശാസ്ത്രീയമായ വാക്സിൻ വിതരണവും കയറ്റുമതിയും കാരണം കോവിഡ് പടർന്നുപിടിക്കുമ്പോഴും കോർപ്പറേറ്റ് കൊള്ളയ്ക്ക് അവസരം നൽകുകയാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ചെയ്തത്.

20. സർ, എന്തുവില കൊടുത്തും രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതത്തെ മിതപ്പെടുത്തണം. എല്ലാ ശക്തിയും സാധ്യതകളും ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ വരവ് ഒഴിവാക്കണം. മൂന്നാം തരംഗം ദുർബലമായിട്ടാണെങ്കിലും ഉണ്ടാകുന്ന സാഹചര്യം സംജാതമായാൽ അതിനെ നേരിടാൻ ആരോഗ്യ സംവിധാനത്തേയും സർവ്വ പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങളേയും സജ്ജമാക്കി നിർത്തണം. ഇത് മാത്രമാണ് ജനങ്ങളുടെ ജീവനും ആരോഗ്യവും രക്ഷിക്കാനുള്ള വഴി. ഇത് മാത്രമാണ് സാമ്പത്തിക വീണ്ടെടുപ്പിനുള്ള മാർഗവും. ഈ സാഹചര്യമാണ് പുതുക്കിയ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കാൻ സർക്കാരിനെ നിർബന്ധിച്ച പ്രധാന കാരണം. ഇതിനായി ആറ് ഇനങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ഒരു പരിപാടിക്ക് തുടക്കംകുറിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

21. എല്ലാ സി.എച്ച്.സി., താലൂക്ക്, ജില്ലാ, ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും പകർച്ചവ്യാധികൾക്കായി 10 ബെഡ്ഡുകൾ വീതമുള്ള ഐസൊലേഷൻ വാർഡുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഒരു കേന്ദ്രത്തിന് ഏകദേശം മൂന്ന് കോടി രൂപ ചെലവ് വരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഏകദേശം 636.5 കോടി രൂപ ഇതിനാവശ്യം വരും. ഇതിനായി എം.എൽ.എ.-മാരുടെ വികസന ഫണ്ടിൽനിന്ന് പണം കണ്ടെത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ്.

22. ശസ്ത്രക്രിയക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങളും പുനരുപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന മറ്റ് ഉപകരണങ്ങളും സജ്ജമാക്കേണ്ടുന്ന പരമപ്രധാനമായ ചുമതല ഓരോ ആശുപത്രിയിലേയും കേന്ദ്ര അണുവിമുക്ത വിതരണ വകുപ്പിനാണ് (CSSD). ആശുപത്രികളിലെ നോസോകോമിയൽ അണുബാധ കുറയ്ക്കുന്നതിനും ആശുപത്രികളിൽ അണുബാധ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും ഈ വകുപ്പിന് നിർണ്ണായകമായ പങ്കാണുള്ളത്. എല്ലാ താലൂക്ക്, ജില്ലാ, ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും നിലവിലുള്ള ഓട്ടോക്ലേവ് റൂം സി.എസ്.എസ്.ഡി.-യാക്കി (CSSD) മാറ്റാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ വർഷം 25 CSSD-കൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 18.75 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.

23. പകർച്ചവ്യാധികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി ഓരോ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും ഒരു പ്രത്യേക ബ്ലോക്ക് സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വായുവിലൂടെ പകരുന്ന പകർച്ചവ്യാധികളും അതീവ അപകടകാരികളായ പകർച്ചവ്യാധികളും (കോവിഡ് -19, എബോള, നിപ മുതലായവ) കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഈ സൗകര്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമാകും. ഈ വർഷം തിരുവനന്തപുരം, കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ ഐസൊലേഷൻ ബ്ലോക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

24. സർ, കോവിഡ് 19-ന്റെ ഒരു മൂന്നാം തരംഗം ആരോഗ്യ വിദഗ്ദ്ധർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ കുട്ടികൾക്കുള്ള അടിയന്തര ചികിത്സക്കുള്ള സൗകര്യം ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ആദ്യപടിയായി, പീഡിയാട്രിക് ഐ.സി.യു.-കളിലെ കിടക്കശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കും. സ്ഥലലഭ്യതയുള്ള ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലും തെരഞ്ഞെടുത്ത ജനറൽ ഹോസ്പിറ്റലുകളിലും മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും പീഡിയാട്രിക് ഐ.സി.യു. വാർഡുകൾ നിർമ്മിക്കും. പ്രാരംഭ ഘട്ടമായി 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

25. ഗുരുതരമായ കോവിഡ് കേസുകളുടെ ചികിത്സയ്ക്ക് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ആവശ്യകത ഓക്സിജൻ ലഭ്യതയാണ്. ഇതിനായി കേരളത്തിൽ 150 മെട്രിക് ടൺ ശേഷിയുള്ള ഒരു ലിക്വിഡ് മെഡിക്കൽ ഓക്സിജൻ (LMO) പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്ലാന്റിനോടൊപ്പം 1000 മെട്രിക് ടൺ കരുതൽ സംഭരണ ശേഷിയുള്ള ടാങ്കും അടിയന്തര ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഓക്സിജൻ എത്തിക്കുവാനായി ടാങ്കർ സൗകര്യവും ഉണ്ടായിരിക്കും. അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതും വിശ്വാസ്യതയും ശേഷിയുമുള്ള നിർമാണ കമ്പനികളുമായി ചേർന്ന് സംയുക്ത സംരംഭമായി പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കും. വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്കുമായി 25 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സെപ്റ്റംബർ 15-ഓടെ ടെൻഡർ നടപടികളിലേയ്ക്ക് കടക്കുവാൻ കഴിയും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

26. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആരോഗ്യ മേഖലയുടെ മികവ് പരക്കെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അമേരിക്കയിലുള്ള Centre for Disease Control-ന്റെ മാതൃകയിൽ ഒരു സ്ഥാപനം കേരളത്തിൽ തുടങ്ങുവാൻ കഴിയുന്നത് മെഡിക്കൽ റിസർച്ചിനും സാംക്രമിക രോഗനിവാരണത്തിനും ഭാവിയിൽ ഒരു മുതൽക്കൂട്ടായിരിക്കും. സാംക്രമിക രോഗങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിൽ മൾട്ടി-ഡിസിപ്ലിനറി, ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് വൈദഗ്ധ്യം നൽകുന്നതിനുള്ള ഒരു മികവിന്റെ കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സജ്ജമാകുന്ന രീതിയിലായിരിക്കും ഈ സ്ഥാപനം വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. ഇതുലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് ഒരു സാധ്യതാപഠനം നടത്തുവാനും വിശദ പദ്ധതി റിപ്പോർട്ട് (DPR) തയ്യാറാക്കുവാനും 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>സൗജന്യ വാക്സിൻ</u>

27. ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പേർക്ക് വാക്സിൻ നൽകുക എന്നതാണ് ഈ ഘട്ടത്തിലെ നിർണായക ദൗത്യം. ഇതിന് കേരളം സജ്ജമാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ചെലവിലാണെങ്കിൽ പോലും എല്ലാവർക്കും സൗജന്യമായി വാക്സിൻ എത്രയുംവേഗം ലഭ്യമാക്കും. ഇക്കാര്യത്തിൽ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ചില നയപരമായ തീരുമാനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്. അതെല്ലാം ഏതുവിധേനയും പരിഹരിച്ച് വാക്സിൻ ലഭ്യമാക്കും. 18 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവർക്ക് വാക്സിൻ നൽകുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽനിന്നും കേന്ദ്ര സർക്കാർ പിൻമാറുകയാണ്. പക്ഷേ പൗരന്മാരുടെ ആരോഗ്യം എന്ന പ്രാഥമിക ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽനിന്നും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് പിൻമാറാൻ കഴിയില്ല. അതുകൊണ്ട്തന്നെ 18 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള

എല്ലാവർക്കും സൗജന്യ വാക്സിൻ വാങ്ങി നൽകുന്നതിനായി 1000 കോടി രൂപയും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് 500 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. വാക്സിൻ വിതരണത്തിന് കുറ്റമറ്റ സംവിധാനം ആസൂത്രണം ചെയ്യും.

28. കോവിഡ് നിയന്ത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മനുഷ്യ വിഭവ ആസൂത്രണവും നടപടികളും ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരിലേക്ക് മാത്രം ഒതുക്കിയാൽ പോരാ. പോലീസ് സേനയിലെ അംഗങ്ങൾ, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർ, പൊതുവിതരണ രംഗത്തെ പ്രവർത്തകർ, ജനപ്രതിനിധികൾ, സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ എന്നിവരുടെ ആരോഗ്യ രക്ഷ, വിശ്രമം, ക്ഷേമം എന്നിവയും പ്രധാനമാണ്. അതിനുവേണ്ട പ്രത്യേക പരിശ്രമം ഉണ്ടാകും.

29. ആതുര ശുശ്രൂഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉൽപ്പന്നങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് അനുഗുണമായ ഒരു വ്യവസായ ആവാസ വ്യവസ്ഥ സംസ്ഥാനത്തുണ്ട്. ശാസ്ത്ര-ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളായ ശ്രീചിത്ര ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മെഡിക്കൽ സയൻസസ് ആന്റ് ടെക്നോളജി, രാജീവ് ഗാന്ധി സെന്റർ ഫോർ ബയോടെക്നോളജി, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി, വി.എസ്.എസ്.സി., ഇലക്ട്രോണിക്സ് റീജിയണൽ ടെസ്റ്റ് ലബോറട്ടറി, സർവ്വകലാശാലകൾ, മറ്റ് ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഇക്കാര്യത്തിൽ വലിയ പങ്ക് വഹിക്കും. ഇതിന്റെ പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്കായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

30. വാക്സിൻ ഔഷധ കമ്പനികൾ, അവർക്കാവശ്യമായ പൊതു സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിയാൽ അവരുടെ ഉല്പാദന യൂണിറ്റുകൾ കേരളത്തിൽ ആരംഭിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വാക്സിൻ നിർമ്മാണ മേഖലയിലേക്ക് കടക്കുന്നതിനായി വാക്സിൻ ഗവേഷണം കേരളത്തിൽ ആരംഭിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്. കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിലിന് (KSCSTE) കീഴിലുള്ള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജിയിൽ (IAV) വാക്സിൻ ഗവേഷണം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി മുൻകൈയ്യെടുത്ത് ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്കിൽ വാക്സിൻ ഉല്പാദക കമ്പനികളുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തി അവരുടെ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കാനുള്ള സാധ്യത ആരായാനും തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

III സാമ്പത്തിക പുനരുജ്ജീവന വായ്പാ പദ്ധതി

31. സർ, പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങളെയും വാണിജ്യ ബാങ്കുകളെയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് വിപുലമായ സാമ്പത്തിക പുനരുജ്ജീവന വായ്പാ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കും. പലിശയുടെ ഒരു ഭാഗം സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കും. നബാർഡിന്റെ പുനർവായ്പാ സ്കീമിന്റെ സാധ്യത പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കേന്ദ്ര സർക്കാരും റിസർവ് ബാങ്കും പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള വായ്പാ പാക്കേജുകളുടെ സാധ്യതയും പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. ഇതിന് മൂന്ന് ഘടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

i. Co-operative Initiative for Agriculture Infrastructure in Kerala (CAIK) – കാർഷിക മേഖലയുടെ വികസന പ്രക്രിയയിലെ ഒരു പ്രധാന തടസ്സം മൂലധന രൂപീകരണത്തിന്റെ അഭാവമാണ്. മെച്ചപ്പെട്ട നിക്ഷേപ വായ്പാ സംവിധാനം ഒരുക്കിയാൽ സ്വകാര്യ മൂലധന രൂപീകരണം വർദ്ധിപ്പിച്ച് പ്രാദേശിക വിപണികൾ, ഗോഡൗണുകൾ, കോൾഡ് ചെയിൻ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയും പൈനാപ്പിൾ, വാഴപ്പഴം, മാമ്പഴം മുതലായ പഴവർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് കഴിയും. ഇതിലൂടെ പഴം പച്ചക്കറി മാർക്കറ്റുകൾ, ആധുനിക മത്സ്യ വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ, ശുചിത്വമുള്ള ഇറച്ചി വില്പന സൗകര്യങ്ങൾ, കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളായ പച്ചക്കറികൾ, പാൽ, മാംസം, മത്സ്യം എന്നിവയുടെ സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, മാർക്കറ്റിംഗ് തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ ഇടപെടാൻ കഴിയും. പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് (PACS) നാല് ശതമാനം പലിശ നിരക്കിൽ നബാർഡിൽ നിന്നുള്ള പശ്ചാത്തല സൗകര്യ പുനർ വായ്പ കേരള ബാങ്ക് മുഖേന ലഭ്യമാക്കും. 2021- 22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 2000 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ് ഉദ്ദേശ്യം.

ii. തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള വായ്പാപദ്ധതി- കാർഷിക-വ്യാവസായിക-സേവന മേഖലകളിൽ പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനും നിലവിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ലാത്ത സംരംഭങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പി ക്കുന്നതിനും വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കും കുറഞ്ഞ പലിശ നിരക്കിൽ വായ്പ ലഭ്യമാക്കും. 2021-22-ൽ 1600 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

iii. കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് വായ്പ - 2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ചുരുങ്ങിയത് 1000 കോടി രൂപയുടെ ബാങ്ക് വായ്പ കുടുംബശ്രീ വഴി അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 5 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള വായ്പയെല്ലാം 4 ശതമാനം പലിശ നിരക്കിൽ ലഭ്യമാക്കും.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വായ്പാ പദ്ധതികളുടെ പലിശ ഇളവ് വഹിക്കുന്നതിനായി 100 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

IV തീരദേശത്തെ ദുരിതാവസ്ഥ

32. കോവിഡ് രണ്ടാം തരംഗത്തിന്റെ മൂർദ്ധന്യത്തിൽ നിൽക്കുമ്പോഴാണ് ടൗട്ടെ, യാസ് ചുഴലിക്കാറ്റുകളുടെ വരവിനെക്കുറിച്ചുള്ള വാർത്ത കേരളത്തെ ഞെട്ടിച്ചത്. കേരളം ഈ ചുഴലിക്കാറ്റുകളുടെ പാതയിലായിരുന്നില്ലെങ്കിലും അതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ കനത്ത മഴ കേരളത്തിലുടനീളം വലിയ നാശനഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. കേരള തീരത്തുണ്ടായ കടലേറ്റവും കടലാക്രമണങ്ങളും തീരദേശ ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ വലിയ ദുരിതത്തിലാക്കി. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ കടലാക്രമണത്തിനും മറ്റ് പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങൾക്കും എതിരായി ഇതുവരെ നാം സ്വീകരിച്ചിരുന്ന പരമ്പരാഗത പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളുമായി മുന്നോട്ട് പോകാനാവില്ല. ഈ പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ട് ദീർഘകാല പരിഹാര പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അടിയന്തര പ്രധാന്യമുള്ള ആശ്വാസ നടപടികൾ യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ പൂർത്തിയാക്കും. ഈ പാക്കേജിൽ രണ്ട് ഘടകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കും. തീരദേശ സംരക്ഷണം, തീരദേശ മേഖലയിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം എന്നിവയാണവ.

<u>തീരദേശ സംരക്ഷണം</u>

33. കേരളത്തിന്റെ തീരത്തുള്ള ദുർബല പ്രദേശങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഇതിനകം വ്യത്യസ്തമായ അളവുകളിൽ കടൽഭിത്തികൾകൊണ്ടോ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പലയിടങ്ങളിലും അവ കേടായ അല്ലെങ്കിൽ ദുർബലമായ അവസ്ഥയിലാണ്. ഇവ പുനർനിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. 40 മുതൽ 75 കിലോമീറ്റർ വരെ തീരത്തുള്ള ഏറ്റവും ദുർബലമായ മിക്ക പ്രദേശങ്ങളും ടെട്രാപോഡുകളും ഡയഫ്രം മതിലുകളും സംയോജിപ്പിച്ച് സംരക്ഷണത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കും. ഏറ്റവും

ദുർബലമായ പ്രദേശങ്ങൾ ആദ്യം അടിയന്തരമായി സംരക്ഷിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, തീരപ്രദേശത്തിന്റെ ഘടനയ്ക്ക് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ സാങ്കേതിക മാർഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ബാത്തിമെട്രിക്, ഹൈഡ്രോഗ്രാഫിക് പഠനങ്ങൾ നടത്തും.

34. കേരള എഞ്ചിനീയറിംഗ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (KERI), കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (KFRI), നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഓഷ്യൻ ടെക്നോളജി (NIOT), ഐ.ഐ.ടി. ചെന്നൈ, ഐ.ഐ.ടി. പാലക്കാട്, എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വൈദഗ്ധ്യം തീരദേശ സംരക്ഷണത്തിന് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ തന്ത്രം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനുപയോഗിക്കും.

35. ആന്റി സ്കവർ ലെയറുള്ള ഇരട്ട ലേയേർഡ് ടെട്രാപോഡുകൾ, കണ്ടൽക്കാടുകൾ (ടെട്രപോടുകളിൽ), ആന്റി-സ്കവർ ലെയറുള്ള ഡയഫ്രം മതിലുകൾ, റോളിംഗ് ബാരിയർ സിസ്റ്റം, ജിയോ-കണ്ടെയ്നറുകൾ, ജിയോ-ട്യൂബുകൾ എന്നിവ പോലുള്ള പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഉചിതമായ സംയോജനമായാണ് തീരദേശ പരിരക്ഷണ നടപടികൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുന്നത്. ഡിസൈൻ അന്തിമമാകുന്നതിന് മുമ്പ് പ്രാദേശിക പങ്കാളിത്തത്തോടെ വിപുലമായ സ്റ്റേക്ക്ഹോൾഡർ കൺസൾട്ടേഷനുകൾ നടത്തും. ഇതിനായി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടേയും, ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെയും സഹായത്തോടെ തീരദേശത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ആരായും. അഞ്ചുവർഷംകൊണ്ട് പൂർത്തീകരിക്കാൻ കഴിയുന്ന പദ്ധതിക്ക് ഏകദേശം 5300 കോടി രൂപയോളം ചെലവ് വരും. നിലവിൽ, ഏകദേശം 50 കിലോമീറ്ററോളം തീരസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കിഫ്ബിയിൽനിന്നുള്ള ധനസഹായത്തോടെ പുരോഗമിക്കുന്നു. ലോക ബാങ്ക്, നബാർഡ്, കിഫ്ബി തുടങ്ങി വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിലൂടെ ഈ പദ്ധതിക്ക് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കും. ഏറ്റവും ദുർബലമായ പ്രദേശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യ ഘട്ടത്തിന് 1500 കോടി രൂപ വിഹിതം കിഫ്ബി നൽകും. 2021 ജൂലൈ മാസം ഈ പ്രവൃത്തി ടെൻഡർ ചെയുവാൻ കഴിയും. അതുവഴി അടുത്ത കാലവർഷത്തിനുമുമ്പായി പ്രദേശവാസികൾക്കു ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഫലങ്ങൾ ലഭ്യമാകും. നാലുവർഷം കൊണ്ട് ഈ പരിപാടി പൂർത്തിയാക്കും.

<u>തീരദേശപാതയോരത്തുള്ള വഴിയോര സൗകര്യകേന്ദ്രങ്ങൾ</u>

36. കോസ്റ്റൽ ഹൈവേ പദ്ധതിക്കായി മൊത്തം 6500 കോടി രൂപ ഇതിനകം കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് അനുവദിച്ചു കഴിഞ്ഞു. രണ്ട് ചെറിയ റീച്ചുകളിൽ നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൊത്തം 645.19 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യത്തിൽ 54.71 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യമുള്ള പദ്ധതികൾക്കാണ് കിഫ്ബി അംഗീകാരം നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ഡ്രോൺ സർവ്വേ മിക്ക ഭാഗങ്ങളിലും പൂർത്തിയായിക്കഴിഞ്ഞു. ഈ പ്രോജക്റ്റ് മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കും. ഇതിനോടൊപ്പം തീരദേശ ഹൈവേയിൽ 25-30 കിലോമീറ്റർ ഇടവേളകളിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ സൗകര്യകേന്ദ്രങ്ങളും (Wayside amenities) സ്ഥാപിക്കും. ആവശ്യമായ ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് കിഫ്ബി അതിന്റെ ലാൻഡ് അക്വിസിഷൻ പൂളിൽനിന്ന് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കും. ബിൽഡ് - ഓപ്പറേറ്റ് - ട്രാൻസ്ഫർ രീതിയിൽ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിന് സുതാര്യമായ ബിഡ്ഡിങ്ങിലൂടെ നിക്ഷേപകരെ തെരഞ്ഞെടുക്കും. കിഫ്ബി വഴി 240 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും. ഈ സൗകര്യകേന്ദ്രങ്ങൾ പണിയുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതി തികച്ചും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമായിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തും. ഇതുവഴി 1500 കോടി രൂപയിൽ അധികം നിക്ഷേപം സംസ്ഥാനത്ത് കൊണ്ടുവരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

37. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്താരംഭിച്ച തീരദേശ സ്കൂളുകളുടെയും തീരദേശ മത്സ്യ വിപണികളുടെയും നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു. ഈ പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടെ ഏതാണ്ട് 11,000 കോടി രൂപയുടെ വികസന പദ്ധതികൾ തീരദേശ മേഖലയിൽ വരുന്ന നാല് വർഷം കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുവാൻ കഴിയും എന്ന് കരുതുന്നു. തീരദേശ സംരക്ഷണ പദ്ധതി, തീരദേശ ഹൈവേ പദ്ധതി, വേ-സൈഡ് സൗകര്യ പദ്ധതി എന്നിവ അടങ്ങുന്ന ഈ വികസന പാക്കേജ് തീരദേശ മേഖലയ്ക്ക് വലിയ സാമ്പത്തിക ഉത്തേജനം നൽകും.

V വികസന ക്ഷേമ മേഖലകൾ

<u>കൃഷിയും അനുബന്ധ മേഖലകളും</u>

38. കോവിഡ് 19 മഹാമാരി സൃഷ്ടിച്ച പ്രതിസന്ധിമൂലം തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടവരെയും ചെറുപ്പക്കാരെയും കാർഷിക വൃത്തിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും കർഷകരുടെ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് ന്യായ വില ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും വിവരസാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പിനെ നവീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കൃഷി ഭവനുകളെ സ്മാർട്ടാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ വിതരണം, മണ്ണിന്റെ സ്വഭാവത്തിന് അനുസൃതമായ കൃഷി, കൃഷി പരിപാലനം, വിളവെടുപ്പ്, വെയർ ഹൗസുകളുടെ ഉപയോഗം, കോൾഡ് സ്റ്റോറേജുകളുടെ ശൃംഖല, മാർക്കറ്റിംഗ് എന്നിവ വരെയുള്ള വിവിധ ഘട്ടങ്ങളുടെ ഏകോപനം, ക്ലൗഡ് കമ്പ്യൂട്ടിംഗ്, ബ്ലോക്ക് ചെയിൻ, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് തുടങ്ങിയ ആധുനിക ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ സഹായത്തോടെ കർഷകർക്ക് പ്രയോജനപ്രദമാംവിധം ആധുനികവൽക്കരിക്കും. പ്രാഥമിക ചെലവുകൾക്കായി 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

39. കോവിഡ് 19-ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഭക്ഷ്യ ദൗർലഭ്യത്തെ നേരിടാനും വരുമാന വർദ്ധനവിനുമായി ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആരംഭിച്ച സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി വലിയതോതിൽ ഉല്പാദന വർദ്ധനവ് സൃഷ്ടിക്കുകയുണ്ടായി. ഓരോരുത്തരും കർഷകരാകുക എന്ന ആശയം ഏറ്റെടുക്കുകയും തരിശുഭൂമിയാകെ കൃഷിയിറക്കാൻ ശ്രമം നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ ശ്രമത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉല്പാദനത്തിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായി. എന്നാൽ സമൃദ്ധമായി വിളഞ്ഞ കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങാനും വിപണനം ചെയ്യാനും ന്യായവില ഉറപ്പാക്കാനും പലയിടത്തും കഴിഞ്ഞില്ല. ഉല്പന്ന ശേഖരണത്തിലെ പോരായ്മകൾ, കേട്ടുകൂടാതെ സൂക്ഷിക്കാവുന്ന ഗോഡൗണുകളുടെ കുറവ്, മാർക്കറ്റിംഗ് ശൃംഖലയുടെ പോരായ്മകൾ തുടങ്ങിയവ കർഷകരെ ദുരിതത്തിലാക്കി. പച്ചക്കറിക്ക് താങ്ങുവില ഏർപ്പെടുത്തിയ നടപടി കുറെയേറേ സഹായിച്ചുവെങ്കിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ഈ കുറവ് തുടർകൃഷിയെ ബാധിക്കും.

40. കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനായി വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ സേവന ശൃംഖല ആരംഭിക്കും. ഇതിനായി സംസ്ഥാനത്തെ 2 ജില്ലകളിൽ ഈ വർഷംതന്നെ പൈലറ്റ് പദ്ധതി ആരംഭിക്കും. കാർഷിക ഉല്പാദക കമ്പനികളെയും സഹകരണ സംഘങ്ങളേയും, കർഷക ചന്തകളെയും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

41. പെട്ടെന്ന് കേടുവരുന്ന വിളകളായ മരിച്ചീനി, മറ്റ് കിഴങ്ങ് വർഗ്ഗങ്ങൾ, കശുമാങ്ങ, മാങ്ങ, ചക്ക, വിവിധ ഇനം വാഴപ്പഴങ്ങൾ, മറ്റ് പഴവർഗങ്ങൾ, സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഉപയോഗിച്ച് വിവിധ മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പ്പന്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കും. വ്യവസായ ആവശ്യത്തിന് ഉതകുന്ന ഉല്പന്നങ്ങൾ പ്രത്സാഹിപ്പിക്കും.

42. കേരള ബാങ്കിന്റെ ഉദ്ഭവം കാർഷിക വായ്പകൾ ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സൗകര്യമൊരുക്കുന്നുണ്ട്. താഴ്ന്ന പലിശയ്ക്ക് കാർഷിക വായ്പ ലഭ്യമാക്കും.

43. കർഷകരുടേയും കിഫ്ബിയുടേയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ സംയുക്ത സംരംഭമായി 5 അഗ്രോപാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

44. സംസ്ഥാനം പാലുൽപ്പാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിന്റെ പാതയിലാണ്. എന്നാൽ, കോവിഡ് കാലഘട്ടത്തിൽ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് അവർ ഉല്പ്പാദിപ്പിക്കുന്ന പാലിന് ആവശ്യമായ വിപണി കണ്ടെത്താൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയുണ്ടായി. സർക്കാർ മുൻകൈ എടുത്ത് പാൽപ്പൊടി ഫാക്ടറി നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ക്ഷീരമേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി പാൽ ഉപയോഗിച്ചുള്ള മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഫാക്ടറി ആരംഭിക്കും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

തോട്ടം മേഖല

45. കേരളത്തിൽ തോട്ടവിള 7.12 ലക്ഷം ഹെക്ടർ പ്രദേശത്ത് കൃഷി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇത് മൊത്തം കാർഷിക വിസ്തൃതിയുടെ 27.5 ശതമാനമാണ്.

46. തോട്ട വിളകളുടെ കൃഷി അനാകർഷകമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. വൻകിട പ്ലാന്റേഷനുകളിൽ പണിയെടുക്കുന്ന പതിനായിരക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികളുടെ വരുമാനവും ജീവിത നിലവാരവും താഴേക്ക് വന്നിരിക്കുന്നു. പ്ലാന്റേഷൻ മേഖലയുടെ വികസനവും ഭരണപരമായ കാര്യങ്ങളും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക പരിഗണന ആവശ്യമാണ്.

അതിനായി പ്ലാന്റേഷൻസ് ഡയറക്ടറേറ്റ് ശക്തിപ്പെടുത്താൻ ഗവൺമെന്റ് തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇതിനായി 2 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

47. കേരളത്തിൽ മിക്കവാറും തോട്ടവിള ഇനങ്ങളുടെ കൃഷി ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഭരണകാലത്ത് ആരംഭിച്ചതാണ്. വാണിജ്യ വിളകളിലെ മിക്ക ഇനങ്ങളും വിദേശത്തുനിന്നും കൊണ്ടുവന്നതുമാണ്. കേരളത്തിന്റെ ഭൂപ്രകൃതിക്കും കാലാവസ്ഥക്കും യോജിക്കുന്ന ഈ ഇനങ്ങൾ നമ്മുടെ സമ്പദ്ഘടനയ്ക്ക് വലിയ വളർച്ച നേടിത്തന്നിരുന്നു. പ്ലാന്റർമാർ എന്ന പേരുതന്നെ സമ്പന്ന കൃഷിക്കാരുടെ പര്യായമായി മാറി. എന്നാൽ ശ്രീ. മൻമോഹൻ സിംഗ് നേതൃത്വം നൽകിയ യു.പി.എ. സർക്കാർ കർഷകരുടെ ശക്തമായ പ്രതിഷേധങ്ങളെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് ആസിയാൻ കരാർ നടപ്പിലാക്കിയതോടുകൂടി തുടങ്ങിയ തകർച്ച മേഖലയിലെ വലുതുംചെറുതുമായ കൃഷിക്കാരുടെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി തകർത്തു. ആസിയാൻ കരാർ നടപ്പിലാക്കിയതോടുകൂടി ആഭ്യന്തര കാർഷിക ഉല്പ്പന്നങ്ങളുടെ വില ഇടിയുകയും രാജ്യത്ത് കർഷക ആത്മഹത്യകൾ പെരുകുകയും ചെയ്തു. തുടർന്നുവന്ന എൻ.ഡി.എ. സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കിയ കർഷക വിരുദ്ധ നയങ്ങൾ കൃഷിക്കാരുടെ ദുരിതം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ആസിയാൻ കരാറുണ്ടാക്കിയ പ്രശ്നങ്ങൾ വീണ്ടും ചർച്ച ചെയ്യുകയും തോട്ടം മേഖലയെ രക്ഷിക്കാൻ ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഒത്തുചേർന്ന് കരാർ പുനപരിശോധിക്കാൻ വേണ്ട സമീപനം സ്വീകരിക്കുകയും വേണം. ഇതിന് കേരളം മുൻകൈയെടുക്കും.

48. തോട്ടവിളകളുടെ വൈവിദ്ധ്യവല്ക്കരണം ഇന്നത്തെ ആവശ്യമാണ്. പരമ്പരാഗത തോട്ടവിളകൾക്കുപുറമെ പുതിയ വിളകളായ റംബുട്ടാൻ, അവക്കാഡോ, ഡ്രാഗൺ ഫ്രൂട്ട്, മാങ്കോസ്റ്റീൻ, ലോങ്കൻ, പുതിയയിനം ഫലവർഗ്ഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ കൃഷി ചെയ്യാനും വിപണനം ചെയ്യാനും ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കാനും മൂല്യവർദ്ധനവ് ഉറപ്പാക്കാനും കഴിയണം. ഇതിനായി ആവശ്യമായ പഠനവും ചർച്ചയും ചുരുങ്ങിയ സമയംകൊണ്ട് നടത്തി അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ മുൻകൈയ്യെടുത്ത് നയം രൂപീകരിച്ച് ആറ് മാസത്തിനകം പദ്ധതി തയ്യാറാക്കും. പ്രാഥമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 2 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. തോട്ടം മേഖലയിലെ റബ്ബർ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യാൻ ബാക്കി നിൽക്കുന്ന റബ്ബർ സബ്സിഡി കുടിശ്ശിക പൂർണ്ണമായും കൊടുത്തു തീർക്കുന്നതിനായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>പരിസ്ഥിതി</u>

49. സർ, നാളെ ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമാണല്ലോ. "Eco System Restoration" എന്ന ഈ വർഷത്തെ മുദ്രാവാക്യം കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ പ്രധാനമാണ്. ആഗോള കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം കേരളത്തിൽ അതിതീവ്ര മഴയ്ക്കും തുടർച്ചയായ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനും കാരണമായിട്ടുണ്ട്. ശക്തമായ മഴ നദികളിലും ഡാമുകളിലും എക്കൽ, ചെളി, മണൽ, മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ വലിയ അളവിൽ അടിഞ്ഞുകൂടുന്നതിന് ഇടയാക്കുന്നു. ഇത് അണക്കെട്ടുകളുടേയും നദീതടങ്ങളുടേയും ആവാഹനശേഷി കുറയുന്നതിനും നദികളുടെ സ്വാഭാവിക ഒഴുക്ക് തടസ്സപ്പെടുന്നതിനും നദികൾ ദിശ മാറി ഒഴുകി ജനവാസകേന്ദ്രങ്ങളിൽ വെള്ളപ്പൊക്കം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും കാരണമാകുന്നു. അപകടകരമായ ഘടകങ്ങളടങ്ങിയ മാലിന്യങ്ങൾ ജലാശയങ്ങളിലെത്തുന്നത് ജലമലിനീകരണത്തിനും ജലജന്യരോഗങ്ങൾക്കും മത്സ്യസമ്പത്ത് ഗണ്യമായി കുറയുന്നതിനും വഴിതെളിക്കുന്നു. പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ സമുദ്രങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജലാശയങ്ങളിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നതിനും മത്സ്യസമ്പത്തിന്റെ നാശത്തിനും കാരണമാകുന്നു. ജലാശയങ്ങളിലെ മണലും മാലിന്യങ്ങളും നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിയന്തര നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

50. 2018-ലെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനുശേഷം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പോസ്റ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ നീഡ് അസസ്മെന്റ് (പി.ഡി.എൻ.എ.) റിപ്പോർട്ട് 'നദിക്കുള്ള ഇടം' (room for river), 'വെള്ളത്തിനൊപ്പം ജീവിക്കുക' , 'പ്രകൃതിക്ക് ഇണങ്ങുന്ന നിർമാണ രീതി' തുടങ്ങിയ മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. വിവിധ ജലാശയങ്ങളുടേയും നദീതട സംവിധാനങ്ങളുടേയും ജലം വഹിക്കുവാനുള്ള ശേഷി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെയും വെള്ളപ്പൊക്ക നിയന്ത്രണം വലിയ ഒരു പരിധി വരെ സാധ്യമാകും. ഇതിനായി ഒരു സമഗ്ര പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷമുണ്ട്.

51. ഈ പാക്കേജിൽ ഒന്നിലധികം ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. കനാലുകളുടെ വശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക, അവയെ വൃത്തിയാക്കുക, ഡീസിൽറ്റിംഗ് വഴി ആഴംകൂട്ടുക; അണക്കെട്ടുകളിലും ജലസംഭരണികളിലും നദികളിലും അടിഞ്ഞുകൂടിയിരിക്കുന്ന മണ്ണ് നീക്കംചെയ്യുക; തീരദേശത്ത് കണ്ടൽക്കാടുകൾ ഉപയോഗിച്ച് സംരക്ഷണ ഭിത്തികൾ നിർമിക്കുക; കരകളുടെയും ബണ്ടുകളുടെയും

ഉയർന്ന ഭാഗങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയോ കൂടുതൽ ഉയർത്തുകയോ ചെയ്യുക; നദികളുടെ ആഴം വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ബണ്ടുകളും ചിറകളും പുറത്തേക്ക് മാറ്റുക; വെള്ളപ്പൊക്ക സ്ഥലങ്ങളിൽ സ്വതന്ത്രമായി നീരൊഴുക്ക് അനുവദിക്കുന്നതിന് താഴ്ന്ന ബണ്ടുകൾ നീക്കംചെയ്യുക; വെള്ളപ്പൊക്ക സ്ഥലങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ നദിക്കരയിലുള്ള പരന്ന പ്രദേശങ്ങൾ താഴ്ത്തി ജല ഒഴുക്ക് ഉറപ്പുവരുത്തുക; നദിയും കനാൽ ബെഡ്ഡുകളും ഡ്രഡ്ജ് ചെയ്യുക; തടാകങ്ങൾ, ജലസേചന കനാലുകൾ, കായലുകൾ എന്നിവ ബന്ധിപ്പിച്ച് ജലസംഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ (water retention areas) സൃഷ്ടിച്ച് വെള്ളം താൽക്കാലികമായി സംഭരിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം സൃഷ്ടിക്കുക എന്നിവ ഈ ഉദ്യമത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഏതാനും മാർഗങ്ങളാണ്. ജലവിഭവ, പരിസ്ഥിതി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പുകൾ ചേർന്നായിരിക്കും ഈ ബൃഹത്തായ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 500 കോടി രൂപയെങ്കിലും ചെലവ് വരുന്ന ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രാഥമിക ഘട്ടത്തിനായി 50 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

<u>മത്സ്യബന്ധന മേഖല</u>

52. ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധനം വിദേശ ട്രോളറുകൾക്ക് തുറന്നുകൊടുക്കുകയാണ് നരസിംഹ റാവുവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കോൺഗ്രസ് സർക്കാർ ചെയ്തത്. ഇപ്പോൾ എൻ.ഡി.എ. സർക്കാർ ഒരു പടികൂടി മുന്നോട്ടുപോയി തീരക്കടലിനു മേൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്കുള്ള നിയന്ത്രണ അവകാശങ്ങൾകൂടി കവരാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. ബ്ലൂഇക്കോണമി നയരേഖയിൽ തീരക്കടലിലും ആഴക്കടലിലുമുള്ള ഖനനത്തിന് കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് അനുവാദം നൽകുകയാണ്. മത്സ്യസമ്പത്തിന്റെ സർവ്വനാശമായിരിക്കും ഇതിന്റെ ഫലം. ഇതിനെല്ലാം കടകവിരുദ്ധമാണ് ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ നിലപാട്. ഇതിനകം മത്സ്യത്തിന്റെ ആദ്യ വിൽപ്പനാവകാശം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും മത്സ്യത്തിന് ന്യായവില ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും 'കേരള മത്സ്യലേലം, വിപണനം, ഗുണനിലവാര പരിപാലന നിയമം' ഓർഡിനൻസായി പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അക്വേറിയം റിഫോംസ് സംബന്ധിച്ച് സമഗ്രമായ പഠനം നടത്തി നിയമം കൊണ്ടുവരും. മത്സ്യ സംസ്കരണത്തിന് മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സാധ്യത കണക്കിലെടുത്ത് പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ മേഖല

53. പൊതു കമ്പോളത്തിലെ വിലനിലവാരം പിടിച്ചുനിർത്തുന്നതിന് 70 പുതിയ വില്പനശാലകൾ സിവിൽ സപ്ലൈസ് വകുപ്പ് ആരംഭിച്ചു. 97 വില്പനശാലകളെ അപ്ഗ്രേഡ് ചെയ്തു. സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപ്പറേഷനെയും കൺസ്യൂമർഫെഡിനെയും ശക്തിപ്പെടുത്തും. സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ അതിവിപുലമായ ശൃംഖലയെ ഉത്സവകാലത്തെ കമ്പോള ഇടപെടലിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. സഞ്ചരിക്കുന്ന മാവേലിസ്റ്റോറുകളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കും.

54. കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ ദുരിതം ലഘൂകരിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാവർക്കും ഭക്ഷ്യ സാധനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിൽ ഭക്ഷ്യ പൊതു വിതരണ വകുപ്പ് നിർണ്ണായക പങ്കുവഹിച്ചു. റേഷൻ വിതരണത്തോടൊപ്പം സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച 17 അവശ്യസാധനങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഭക്ഷ്യ കിറ്റ് വിതരണത്തിന് സപ്ലൈകോയും റേഷൻ കടകളും സവിശേഷ പ്രധാന്യം നൽകി. കേരളത്തിലെ റേഷൻകട ശൃംഖലയെ നവീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എന്റ്ടു.എന്റ് കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷൻ, ഇപോസ് മെഷീനുകൾ, വാതിൽപ്പടി വിതരണം എന്നിവ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തുടനീളം ഏത് കാർഡ് ഉടമയ്ക്കും ഏത് റേഷൻകടയിൽനിന്നും സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാം. പരാതി പരിഹാര സംവിധാനവും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം

55. കോവിഡ് പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിസ്തുലമായ സേവനമാണ് കാഴ്ചവച്ചത്. ക്വാറന്റൈൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ, CFLTC, CSLTC, DCC തുടങ്ങിയവയിലൂടെ രോഗവ്യാപനം തടയുന്നതിനും രോഗികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ചികിത്സ, പരിചരണം, മരുന്ന്, ഭക്ഷണം എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞു. വാർഡ്തല കമ്മിറ്റികൾ, ദ്രുതകർമ്മ സേനകൾ, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ, യുവജന സംഘടനകൾ എന്നിവയെ ഏകോപിപ്പിച്ച് രോഗപ്രതിരോധം സാദ്ധ്യമാക്കാനും കഴിഞ്ഞു. ലോക്ക്ഡൗൺ കാലയളവിൽ പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടത്തിയ കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശ്ലാഘനീയമാണ്.

56. അതിദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണം എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് ഒരു പദ്ധതി സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ സർവ്വേ നടത്താനും ക്ലേശഘടകങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കാനും അത് ലഘൂകരിക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാനും ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാകും അതിദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക. ഇതിന് ആവശ്യമായ തുക അനുവദിക്കുന്നതാണ്. പ്രാഥമികമായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റ്</u>

57. കേരളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം ആരോഗ്യമേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിർണ്ണായക പങ്ക്‌വഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പൊതുവേ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഈ ഇടപെടലിനെ പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ പ്രശംസിക്കുകയും ഈ മാതൃകയിൽ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ടെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഇത് കേരളത്തിന് അഭിമാനകരമാണ്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2021-22 മുതലുള്ള അഞ്ച് വർഷക്കാലയളവിൽ ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റായി ഇന്ത്യയൊട്ടാകെ 70,051 കോടി രൂപ പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത അഞ്ച് വർഷകാലയളവിൽ കേരളത്തിനുള്ള വിഹിതം 2968 കോടി രൂപയാണ്. അതിൽ നടപ്പുസാമ്പത്തിക വർഷം 559 കോടി രൂപ ലഭിക്കും. ഇത് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലഭ്യമാക്കും. ഈ തുക കുടുംബാരോഗ്യ ഉപകേന്ദ്രങ്ങൾ, കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, സാമൂഹിക ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, നഗര പ്രാഥമിക ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ് വിനിയോഗിക്കുന്നത്. ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റിനോടൊപ്പം സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതവും പ്രാദേശിക സർക്കാർ വിഹിതവും സമന്വയിപ്പിച്ച് ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും.

<u>കുടുംബശ്രീ</u>

58. ജീവനോപാധികൾ നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്ക് പുതിയ ജീവനോപാധികൾ കണ്ടെത്താൻ ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനും സംരംഭങ്ങൾക്ക് സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനും നിലവിലുള്ള പ്രത്യേക ഉപജീവന പാക്കേജിന്റെ വിഹിതം, കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 100 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

59. 70000 ത്തോളം വനിതാ സംഘകൃഷി ഗ്രൂപ്പുകളിലൂടെ തരിശുരഹിത കേരളം സൃഷ്ടിക്കാനും ഭക്ഷ്യ സ്വയംപര്യാപ്തത ഉറപ്പുവരുത്താനും കാർഷികമേഖലയിൽ കുടുംബശ്രീ നൽകുന്ന സംഭാവന ഏറെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. ഈ കർഷകരെ അടുത്തഘട്ടത്തിലേക്ക് ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിനായി കാർഷിക മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്ന യൂണിറ്റുകൾ കുടുംബശ്രീയിലൂടെ ആരംഭിക്കാൻ 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

60. കെയർ എക്കോണമിയിലെ തൊഴിലവസരങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിന് വയോജന പരിചരണം, ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പരിചരണം തുടങ്ങിയവയിൽ പരിശീലനം നൽകി ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ആളുകളെ ലഭ്യമാക്കും.

61. കുടുംബങ്ങളിലെ യുവതികളുടെ പ്രാതിനിധ്യം കുടുംബശ്രീയിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ഈ വർഷം 10000 ഓക്സിലറി അയൽക്കൂട്ട യൂണിറ്റുകൾ ആരംഭിക്കും.

62. വിഷരഹിത ഭക്ഷണം ജനങ്ങളുടെ അവകാശം എന്ന ആശയത്തോടെ വിഷരഹിത നാടൻ പച്ചക്കറി, പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവ മാത്രം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന, തദ്ദേശിയരായ കർഷകരിൽനിന്നും അവ സംഭരിച്ച് കുടുംബശ്രീ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളുടെ സ്റ്റോറുകൾ മുഖേന വിപണനം നടത്തുന്നതാണ്. ഇത് കർഷകരെ നല്ല കൃഷിമുറകൾ നടത്തുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും അവർക്ക് ഇതിലൂടെ ന്യായമായ വില ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതുമാണ്. കൂടാതെ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നല്ലനാടൻ പച്ചക്കറികൾ മിതമായ വിലയ്ക്ക് ലഭ്യമാകുകയും ചെയ്യും. പ്രസ്തുത സ്റ്റോറുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വാഹനങ്ങൾ, സ്റ്റോർ നവീകരണം എന്നിവയ്ക്ക് കേരള ബാങ്ക് വായ്പ അനുവദിക്കുന്നതാണ്. കൃത്യമായ വായ്പാ തിരിച്ചടവിന് 2 മുതൽ 3 ശതമാനം വരെ സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതികൾ

63. മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെയും അയ്യൻകാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെയും കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കും. 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം 8.02 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ വർഷം നടത്തിയ പ്രത്യേക പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമായി 2020-21- ൽ 10.23 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഈ വർഷത്തേക്ക് 7.5 കോടിയുടെ ലേബർ ബജറ്റിനാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഇത് ഒട്ടും പര്യാപ്തമല്ല. 12 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങളെങ്കിലും സൃഷ്ടിക്കണം. അതിനായി ലേബർ ബജറ്റ് പരിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കും.

64. കേരളത്തിന്റെ ഭൂപ്രകൃതിയുടെ പ്രത്യേകതകൾമൂലം നീർത്തടാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണം കാർഷിക അഭിവൃദ്ധിക്ക് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ ജലസംഭരണികളും ജലനിർഗമന ചാലുകളും മണ്ണ് സംരക്ഷണ നിർമ്മിതികളും സൃഷ്ടിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും വേണം. ഇതിനായി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെ വിപുലമായ തോതിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തും.

65. നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള അയ്യൻകാളി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമെങ്കിൽ കൂടുതൽ തുക അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

പൊതു വിദ്യാഭ്യാസം

66. അധ്യാപകരും, സഹപാഠികളും ചേർന്ന ആനന്ദകരമായ സ്കൂൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്ന് വീട്ടിലെ നാല് ചുമരുകൾക്കുള്ളിലേക്ക് ചുരുക്കപ്പെട്ട നമ്മുടെ കുട്ടികളുടെ മാനസിക സംഘർഷങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ കർമ്മപരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമായ പഠനം നടത്തുന്നതിലേക്കായി വിദ്യാഭ്യാസ, ആരോഗ്യ, സാമൂഹ്യ വിദഗ്ധരടങ്ങുന്ന സമിതിയെ നിയോഗിക്കും.

67. കോവിഡ് രോഗവ്യാപനം കുട്ടികൾക്കും രക്ഷകർത്താക്കൾക്കും ഭാവിയെ കുറിച്ചുള്ള ഉൽക്കണ്ഠ സൃഷ്ടിക്കുന്നതോടൊപ്പം വിവിധ

മാനസികാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും കാരണമാകുന്നുണ്ട്. ഈ വിഷയം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ടെലി / ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ കൗൺസിലിംഗ് നൽകുന്നതിനായി ഒരു സ്ഥിരം സംവിധാനം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

68. കൂടാതെ കുട്ടികളുടെ സർഗ്ഗവാസന പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും, കലാ-കരകൗശല സൃഷ്ടികൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും തെരഞ്ഞെടുത്ത സൃഷ്ടികൾ വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ വഴി സംപ്രേക്ഷണം ചെയ്യുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിക്കും. കുട്ടികൾക്ക് ഇതിനാവശ്യമായ പരിശീലനവും വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ മുഖേന നൽകുന്നതായിരിക്കും.

69. അതോടൊപ്പം കുട്ടികളുടെ ശാരീരിക ആരോഗ്യവും പ്രതിരോധശേഷിയും കായികക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി യോഗ, മറ്റ് വ്യായാമ മുറകൾ എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ടുള്ള പ്രത്യേക ഫിസിക്കൽ എജ്യൂക്കേഷൻ സെഷനുകൾ വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ വഴി സംപ്രഷണം ചെയ്യും.

70. കൈറ്റ് വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ വഴിയുള്ള ഓൺലൈൻ ക്ലാസ്സുകളോടൊപ്പം തന്നെ അതത് വിദ്യാലയങ്ങളിലെ അധ്യാപകർ നയിക്കുന്ന ഓൺലൈൻ ക്ലാസ്സുകൾകൂടി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. വെർച്ചൽ റിയാലിറ്റി, ഓഗ്മെന്റഡ് റിയാലിറ്റി സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി കുട്ടികൾക്ക് സ്കൂൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പഠനം സാധ്യമാക്കുന്ന രീതിയിൽ ഒരു പൊതു ഓൺലൈൻ അധ്യയന സംവിധാനം സൃഷ്ടിക്കും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

71. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഓൺലൈൻ പഠനത്തിന് അവർക്ക് 2 ലക്ഷം ലാപ്പ്ടോപ്പുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സ്കീമിന് കെ.എസ്.എഫ്.ഇ. രൂപംനൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് സമയബന്ധിതമായി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.

<u>ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം</u>

72. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയ്ക്ക് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം നല്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനായി നിരവധി പദ്ധതികളും നിർദ്ദേശങ്ങളും ജനുവരിയിലെ ബജറ്റ് പ്രഖ്യാപനത്തിൽ വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്ന വൈജ്ഞാനികവിസ്ഫോടനം തൊഴിലിനെയും ഉപജീവനത്തെയും സംബന്ധിച്ച നമ്മുടെ ധാരണകളെയാകെ

മാറ്റിമറിക്കുകയാണ്. ഇതിനോടൊപ്പം മുന്നേറാൻ നമുക്ക് കഴിയണമെങ്കിൽ പുതിയൊരു വൈജ്ഞാനിക സമൂഹത്തിലേക്കുള്ള സത്വരമായുള്ള മാറ്റം ഇന്ന് കേരളത്തിൽ അനിവാര്യമാണ്. അതിനനുസരിച്ചുള്ള ജ്ഞാനോല്പാദനവും പ്രയോഗവും കേരളസമൂഹത്തിന് മുഴുവനും സാധ്യമാകുന്ന വിധത്തിൽ സ്കൂൾ തലം മുതൽ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസവും ഗവേഷണവുമടക്കമുള്ള എല്ലാ മേഖലകളിലും കാലഘട്ടത്തിനനുസരിച്ചുള്ള പുനഃസംഘാടനം വേണ്ടിവരും. പുതിയ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജ്ഞാനോല്പാദനത്തിനുള്ള പ്രാപ്തിയും തദ്ദേശിയവും അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിലുമുള്ള തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ ചലനങ്ങൾ സൃഷ്ടിയ്ക്കാനുള്ള നൈപുണികളുമുള്ള പുതിയ കേരള സമൂഹത്തെ വളർത്തിയെടുക്കുന്ന വിധത്തിൽ നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മാണം അടിയന്തരകർത്തവ്യമായി സർക്കാർ കാണുന്നു. നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനത്തെ പരിശോധിച്ച് പുനഃസംഘാടനത്തിനു പ്രായോഗിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ അടങ്ങിയ റിപ്പോർട്ട് മൂന്ന് മാസത്തിനകം സമർപ്പിക്കാൻ ഉന്നതാധികാരമുള്ള കമ്മീഷനെ നിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും.

73. 2020 ഒക്ടോബർ 2-ന് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച ശ്രീനാരായണഗുരു ഓപ്പൺ സർവ്വകലാശാലക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യം അടിയന്തരമായി ഒരുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

<u>നോളജ് ഇക്കോണമി മിഷൻ</u>

74. ജനുവരിയിൽ അവതരിപ്പിച്ച ബജറ്റ് അഭ്യസ്തവിദ്യർക്ക് തൊഴിൽ നല്കുന്നതിനായി ഒരു സമഗ്ര പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഇതിനെ തുടർന്ന് ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ഈ പദ്ധതി ഫെബ്രുവരി 9-ന് ഉത്ഘാടനം നിർവഹിച്ചു. ഇതിനായി വിവിധ സർക്കാർ ഏജൻസികളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ചുമതല കെ-ഡിസ്കിന് നൽകുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

75. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാല കേരള ഡിജിറ്റൽ വർക്ക്ഫോഴ്സ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (DWMS) സ്ഥാപിച്ചു. 2021 മേയ് 27 വരെ 27,000-ത്തിലധികം തൊഴിലന്വേഷകർ ഇതിൽ രജിസ്റ്റർ

ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കുടുംബശ്രീയുടെ ഒരു ഉപദൗത്യമായി ഇതിനെ പരിഗണിക്കാനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. 1048 കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺസ്, പരിശീലനത്തിനായുള്ള 152 ബ്ലോക്ക് കോർഡിനേറ്റർമാർ, കുടുംബശ്രീയുടെയും കുടുംബശ്രീയിലെ സംസ്ഥാനതല ദൗത്യസംഘത്തിന്റെയും പരിശീലനത്തിനായുള്ള 14 ജില്ലാ പ്രോഗ്രാം എക്സിക്യൂട്ടീവുകൾ, എന്നിവർ കെ-ഡിസ്കിന്റെ ജില്ലാ പ്രോഗ്രാം എക്സിക്യൂട്ടീവുകളുമായും ASAP-ന്റെ 2744 സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവുകളുമായും ചേർന്ന് കർമ്മമേഖലയെ ചലിപ്പിക്കും.

76. അഭ്യസ്തവിദ്യരായ തൊഴിലന്വേഷകരുടെ പ്രൊഫൈലുകൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനും, അവർക്ക് കരിയർ കൗൺസിലിംഗ് നൽകുന്നതിനും, അവരെ മൈക്രോ പരിശീലന പരിപാടികളിൽ ചേർക്കുന്നതിനുമായുള്ളൊരു സംവിധാനം ഐ.സി.ടി. അക്കാദമി സാധ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രൊഫഷണൽ എച്ച്ആർ ഏജൻസികളെയും പ്ലെയ്സ്മെന്റ് ഓഫീസർമാരെയും ഇതുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ആദ്യപടിയായി താത്പര്യപത്രം ക്ഷണിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

77. പരിശീലനം ലഭിച്ച തൊഴിലന്വേഷകരെ തൊഴിൽ ദാതാക്കളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും തുടർന്നുള്ള അവരുടെ ഇടപെടൽ സുഗമമാക്കുകയും അതുവഴി ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമിന്റെ വികാസവും പുത്തൻ അവസരങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്താനുള്ള സാധ്യതകളും ഉറപ്പാക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളി. ഇതുസംബന്ധിച്ച് വ്യാവസായിക രംഗത്തെ പ്രമുഖരുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പുതുതായൊരു അത്യാധുനിക ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനേക്കാൾ, നിലവിലുള്ള സംരംഭകരുമായി ചേർന്ന് അവരിൽനിന്ന് ലഭ്യമായ സാങ്കേതിക ഘടകങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതാണ് നല്ലത് എന്ന ഒരു സമവായമാണ് ഈ ചർച്ചകളിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞത്. ഇതുവഴി വിപണിയെ കൂടുതലായി മനസിലാക്കുകയും അതിനനുസരിച്ച് നൈപുണി മൂല്യനിർണ്ണയ പ്രോഗ്രാമുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനും കെ-ഡിസ്കിനാവും. ഈ രീതിയിൽ ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ കെ-ഡിസ്കുമായി സഹകരിക്കാൻ തയ്യാറുള്ള സംരംഭകരെ താത്പര്യമറിയിക്കാൻ ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി.

78. വിവിധ രാജ്യങ്ങളിൽ വ്യാപകമായ തൊഴിൽ നിയമന ശൃംഖലയുള്ള ഒരു പ്രശസ്ത ആഗോള റിക്രൂട്ട്മെന്റ് പോർട്ടൽ ബ്രാൻഡായ മോൺസ്റ്റർ, കേരള നോളജ് മിഷനുമായി സഹകരിച്ച് വരുന്നു. നാൽപ്പതിനായിരം തൊഴിൽ ദാതാക്കളുടേതായി മൂന്ന് ലക്ഷത്തിലധികം സജീവമായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ മോൺസ്റ്റർ ഇന്ത്യയിൽ നിലവിലുണ്ട്. 247 രാജ്യങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഫ്രീലാൻസ് മാർക്കറ്റ് ശൃംഖലയായ ഫ്രീലാൻസർ ഡോട്ട് കോമും ഇതിൽ താത്പര്യമറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരുമായി ചേർന്നും DWMS-ൽ ഒരു മൈക്രോസൈറ്റ് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ പരിശോധിച്ചുവരുന്നു.

79. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി, വീടിനടുത്ത് ജോലി ചെയ്ത് തൊഴിൽ ദാതാക്കളുമായി ഇടപഴകുന്ന വിജ്ഞാന തൊഴിലാളികൾക്കായി ഒരു സാമൂഹിക സുരക്ഷാ സംവിധാനവും പ്രാഥമിക സൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള രൂപരേഖ തയാറാക്കും.

80. മുഖ്യമന്ത്രി ചെയർപേഴ്സണായും ധനമന്ത്രി വൈസ് ചെയർപേഴ്സണായും, വ്യവസായം, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം, തൊഴിലും നൈപുണ്യവും, കൃഷി എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ മന്ത്രിമാരും അടങ്ങുന്ന ഒരു രജിസ്റ്റേഡ് സൊസൈറ്റിയായി കെ-ഡിസ്ക് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കെ-ഡിസ്കിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടന്നുവരുന്ന പരിപാടികളെ ഒരു നോളഡ്ജ് ഇക്കോണമി മിഷനായി പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ എനിക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. ജൂലൈ മാസം 15-നുമുൻപ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ഒരു സമഗ്ര പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കുവാൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കേരള നോളജ് സൊസൈറ്റി കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായുള്ള നൈപുണ്യ നവീകരണ പ്രോത്സാഹനം, സാങ്കേതിക പരിവർത്തനം, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ എന്നിവയ്ക്കായി 'നോളജ് ഇക്കണോമി ഫണ്ട് എന്ന നിലയിൽ വകയിരിത്തിയിരിക്കുന്ന തുക 200 കോടി രൂപയിൽനിന്ന് 300 കോടിയായി ഉയർത്തുന്നു.

ആയുഷ്

81. പ്രതിരോധശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കോവിഡാനന്തര ചികിത്സകൾക്കും ആയുഷ് വകുപ്പുകൾ മുഖാന്തരം ഔഷധങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കും. ഇതിനായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വിനോദ സഞ്ചാരം

82. കോവിഡ് വ്യാപനംമൂലം നമ്മുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ നെട്ടെല്ലുണായ വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയ്ക്ക് കടുത്ത തിരിച്ചടിയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജി.എസ്.ഡി.പി.-യിൽ നിർണായക സ്വാധീനമുള്ള മേഖലയാണ് ടൂറിസം. 5 ലക്ഷം പേർക്ക് നേരിട്ടും 20 ലക്ഷം പേർക്കു പരോക്ഷമായും തൊഴിൽ നൽകുന്നതാണ് ഈ മേഖല. കോവിഡ് വ്യാപനത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ അന്താരാഷ്ട്ര ടൂറിസം മേഖലയിൽ 80 ശതമാനത്തോളം ഇടിവാണ് ഉണ്ടായത്. കേരള സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലും ഇത് പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്. കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം വ്യാപനവും തുടർന്നുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളും ടൂറിസം മേഖലയിലുള്ളവരുടെ ഉപജീവനം തീർത്തും ഇല്ലാതാക്കിയിരിക്കുകയാണ്.

83. വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയുടെ പൂർണ്ണമായ തിരിച്ചുവരവ് കോവിഡ് വ്യാപനം അവസാനിച്ച ശേഷമേ സാധ്യമാകൂ എങ്കിലും ഇതിലേക്കായി ആവശ്യമായ തയ്യാറെടുപ്പുകൾ വ്യക്തമായ മുന്നൊരുക്കത്തോടെതന്നെ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. കോവിഡാനന്തരമുള്ള ടൂറിസം സാധ്യതകൾ അവലോകനം ചെയ്ത് ഈ മേഖലയിൽ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വളർച്ച ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനാണ് സർക്കാർ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്. കോവിഡിന്റെ ദീർഘകാല ആഘാതങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പ്രതിസന്ധിയെ, മുന്നോട്ടുള്ള പുരോഗതിക്കുള്ള ഒരു അവസരമായി കണക്കാക്കി പരിസ്ഥിതി പുനർനിർമ്മാണത്തിലൂന്നിയ ഉത്തരാവാദിത്ത വിനോദ സഞ്ചാര സമീപനത്തിന് ഈ സർക്കാർ പ്രോത്സാഹനം നൽകും.

84. ടൂറിസം വകുപ്പിന് മാർക്കറ്റിംഗിന് നിലവിലുള്ള 100 കോടി രൂപയ്ക്ക് പുറമേ 50 കോടി രൂപകൂടി അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു. ടൂറിസം മേഖലയിൽ കൂടുതൽ പ്രവർത്തന മൂലധനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കെ.എഫ്.സി 400 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കും. വിനോദ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനായി കേരളത്തിലെ മനോഹരമായ ജലാശയങ്ങളിലും കരയിലും സഞ്ചരിക്കുന്ന ആംഫിബിയൻ വാഹന സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കും. ആദ്യഘട്ടമായി കൊല്ലം, കൊച്ചി, തലശ്ശേരി മേഖലയിൽ ഇത് ആരംഭിക്കും. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

85. കോവിഡ് മൂലമുള്ള സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി കാരണം വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിലെ പല സംരംഭങ്ങളും അടച്ചുപൂട്ടലിന്റെ വക്കിലാണ്. ഈ മേഖലയിലെ ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ ഒരു പുനരുജ്ജീവന പാക്കേജ് നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. പാക്കേജിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ടൂറിസം വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കും. പാക്കേജിനുള്ള സർക്കാർ വിഹിതമായി 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

86. കേരളത്തിൽ കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം വരവിന്റെ ആഘാതം അടുത്ത ടൂറിസ്റ്റ് സീസണിന് മുൻപായി കുറയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. അത്തരം ഒരു സാഹചര്യം സംജാതമാകുകയാണെങ്കിൽ കേരളത്തെ അന്താരാഷ്ട്ര ആഭ്യന്തര വിനോദ സഞ്ചാരികളുടെ ഒരു പ്രധാന ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രമായി ആകർഷിക്കുന്നതിനുള്ള മുന്നൊരുക്കങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് പ്രളയാനന്തര കാലത്ത് വിജയകരമായി നാം നടപ്പാക്കിയതുപോലുള്ള കാമ്പയിൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും കൂടുതൽ ഊർജ്ജിതമായി നടപ്പിലാക്കുവാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്ന രണ്ട് സർക്യൂട്ട് ടൂറിസം പരിപാടികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്.

i. മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യൂട്ട് - മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ അതികായൻമാരായ തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ചൻ, വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ, ഒ. വി. വിജയൻ, എം. ടി. വാസുദേവൻ നായർ എന്നിവരിലൂടെ പ്രശസ്തി നേടിയ തുഞ്ചൻ സ്മാരകം, ബേപ്പൂർ, തസ്രാക്ക്, ഭാരതപ്പുഴയുടെ തീരങ്ങൾ കൂടാതെ പൊന്നാനി, തൃത്താല എന്നീ സ്ഥലങ്ങളെ കോർത്തിണക്കിയുള്ള ടൂറിസം സർക്യൂട്ട്.

ii. ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി സർക്യൂട്ട് - കൊല്ലം ജില്ലയിലെ അഷ്ടമുടിക്കായൽ, മൺറോതുരുത്ത്, കൊട്ടാരക്കര, മീൻപിടിപ്പാറ, മുട്ടറമരുതിമല, ജടായുപാറ, തെന്മല, അച്ചൻകോവിൽ എന്നീ പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ടൂറിസം സർക്യൂട്ട്.

ഈ സർക്ക്യൂട്ടുകൾക്കായി 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വ്യവസായം

87. എം.എസ്.എം.ഇ.-കൾക്ക് കുറഞ്ഞ പലിശ നിരക്കിൽ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. നിലവിലുള്ള എം.എസ്.എം.ഇ.-കൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ അധിക പ്രവർത്തന മൂലധന വായ്പയും ടേം ലോണും ലഭ്യമാക്കും. ഇവയ്ക്കെല്ലാം കൂടി 2000 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. പലിശ ഇളവ് നൽകുന്നതിന് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

88. വ്യവസായ വകുപ്പ് നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന സംരംഭകത്വ സഹായ പദ്ധതിക്ക് (ESS) 25 കോടി രൂപയും നാനോ വ്യവസായ ഭവന യൂണിറ്റുകൾക്ക് മാർജിൻ മണിയും പലിശ സഹായവും നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിക്ക് 15 കോടി രൂപയും അധികം വകയിരുത്തുന്നു.

പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം

89. പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ ഒന്നാം തലമുറ വികസന പ്രശ്നങ്ങൾ പൂർണമായി പരിഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒന്നാം തലമുറ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം തേടുന്നതിനോടൊപ്പം രണ്ടാം തലമുറ വികസനപ്രശ്നങ്ങൾകൂടി വലിയ പ്രാധാന്യത്തോടെ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി രണ്ട് പരിപാടികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. ഒന്ന്, പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന 100 പേർക്ക് ഈ വർഷം 10 ലക്ഷം രൂപ വീതം സംരംഭകത്വ സഹായം നൽകുന്നതാണ്. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന സംരംഭകർക്ക് സമഗ്രമായ പ്രാരംഭ പിൻതുണയും ഉറപ്പാക്കും. കുറഞ്ഞ പലിശയ്ക്ക് വായ്പാ സൗകര്യവും ഉറപ്പാക്കും. ഇത് നിലവിലുള്ള സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടികൾക്ക് പുറമെ ആയിരിക്കും. ഇതിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

90. രണ്ടാമത്തേത് പ്രതിഭാ പിന്തുണാ പരിപാടിയാണ്. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ തുടങ്ങിവച്ച ഈ പരിപാടി പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനവകുപ്പിന്റെകൂടി പങ്കാളിത്തത്തോടെ വിപുലമാക്കാനാണ് ആലോചിക്കുന്നത്. കലാ സാംസ്കാരിക സാഹിത്യ രംഗങ്ങളിൽ പ്രതിഭ തെളിയിച്ച പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരായ യുവതീ-യുവാക്കൾക്ക് അവർ കഴിവ് തെളിയിച്ച മേഖലയിൽ തുടർന്നും പ്രവർത്തിച്ച് മുന്നേറുന്നതിനാണ് ഈ സഹായം. ഒരാൾക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപ വച്ച് 1500 പേർക്ക് പ്രതിഭാ പിന്തുണ നൽകും. പ്രതിഭാ പിന്തുണ സഹായം ലഭിക്കുന്നവർക്ക് അവരുടെ പ്രവർത്തനം നടത്താൻ ഇതിനുപുറമേ പലിശരഹിത വായ്പയും നൽകും. പരിപാടിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പും പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പും ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കും.

നോർക്ക

91. കോവിഡ് മഹാമാരി പ്രവാസികൾക്കിടയിൽ വലിയ ആഘാതമാണ് സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. കോവിഡ് മഹാമാരി മൂലം ഇതുവരെ 14,32,736 പ്രവാസികൾ തിരികെയെത്തുകയും ഇതിൽ ഏറെ പേർക്കും തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട അവസ്ഥയുമാണുള്ളത്. തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രവാസികളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും അവർക്ക് സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനും അതിന് പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനുമുള്ള പുനഃരധിവാസ പദ്ധതിയാണ് നോർക്ക സെൽഫ് എംപ്ലോയ്മെന്റ് സ്കീം.

92. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം വിവിധ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് കുറഞ്ഞ പലിശക്ക് 1000 കോടി രൂപ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഇതിന്റെ പലിശ ഇളവ് നൽകുന്നതിന് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രവാസികളുടെ വിവിധ ക്ഷേമപദ്ധതികൾക്കുള്ള ബജറ്റ് വിഹിതം 170 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

കേരളാ ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ

93. 2016-ൽ, 2400 കോടി രൂപയായിരുന്ന കെ.എഫ്.സി.-യുടെ വായ്പ ആസ്തി, 2021 മാർച്ച് 31-ലെ താല്ക്കാലിക കണക്കുകൾ പ്രകാരം 4700 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിച്ചു. കെ.എഫ്.സി.-യുടെ വായ്പ ആസ്തി അടുത്ത 5 വർഷം കൊണ്ട് പതിനായിരം കോടി രൂപയായി ഉയർത്താൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം കെ.എഫ്.സി. 4500 കോടി രൂപയുടെ പുതിയ വായ്പകൾ അനുവദിക്കും.

94. കെ.എഫ്.സി.-യിൽനിന്ന് വായ്പയെടുത്ത് 2020 മാർച്ച് 31 വരെ, കൃത്യമായി തിരിച്ചടവ് നടത്തിയ വ്യവസായികൾക്ക്, കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷം, കോവിഡ് പ്രതിസന്ധിയിൽനിന്നും കരകയറുന്നതിനായി, 20 ശതമാനം അധികവായ്പ നൽകുകയുണ്ടായി. കോവിഡിന്റെ രണ്ടാം തരംഗത്തിൽ ടൂറിസം മേഖലയും ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയും വീണ്ടും പ്രതിസന്ധിയിലായി. ഇത് കണക്കിലെടുത്ത്, ഇത്തരം സംരംഭകർക്ക് 20 ശതമാനം വീണ്ടും അധികവായ്പ, അതായത് മൊത്തം 40 ശതമാനം അധികവായ്പ, നൽകുന്ന ഒരു പദ്ധതി കെ.എഫ്.സി ആവിഷ്കരിക്കും. ഇതിനായി കെ.എഫ്.സി. 500 കോടി രൂപ മാറ്റിവയ്ക്കും. പ്രതിസന്ധി നേരിടുന്ന സംരംഭകർക്ക് മുതൽ തിരിച്ചടവിന് ഒരു വർഷം വരെയുള്ള മൊറട്ടോറിയം അനുവദിക്കും.

95. കോവിഡ് രോഗവ്യാപനത്തെ തടയാനും രോഗികൾക്ക് ആശ്വാസം നൽകാനും സഹായിക്കുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 50 ലക്ഷം രൂപ വരെ, മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സംരംഭക വികസന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഉദാര വ്യവസ്ഥകളിൽ കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ വായ്പ നൽകും. ഏഴ് ശതമാനമായിരിക്കും പലിശ നിരക്ക്. ഓക്സിജൻ സിലിണ്ടർ, ഓക്സിജൻ ജനറേറ്റർ, ഓക്സിജൻ കോൺസെൻട്രേറ്റേഴ്സ്, ലിക്വിഡ് ഓക്സിജൻ, വെന്റിലേറ്റർ, പൾസ് ഓക്സിമീറ്റർ, പോർട്ടബിൾ എക്സ്റേ മെഷീൻ തുടങ്ങിയവയുടെ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കാനാണ് വായ്പ.

<u>ഗതാഗതം</u>

96. കോവിഡ് 19 മഹാമാരിമൂലം കൂടുതൽ പ്രതിസന്ധിയിലായ കേരളത്തിലെ പ്രമുഖ പൊതുമേഖലാ കോർപ്പറേഷനാണ് കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. നിലവിൽ ശമ്പളം, പെൻഷൻ ബാധ്യതകൾ സർക്കാർ സഹായത്തോടെയാണ് നിറവേറ്റപ്പെടുന്നത്. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ പ്രവർത്തനനഷ്ടം കുറക്കുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടിയെന്ന നിലയിൽ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യുടെ 3000 ഡീസൽ ബസുകൾ CNG-യിലേക്ക് ഘട്ടംഘട്ടമായി മാറ്റുന്നതാണ്. ആയതിന് നിലവിൽ 300 കോടി രൂപ ചെലവ് വരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. നടപ്പ്സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ വിഹിതം 100 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

97. പുതുക്കാട് കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ മൊബിലിറ്റി ഹബ്ബിനായും (Hub and Spoke model) കൊല്ലത്ത് ആധുനിക ബസ്സ് സ്റ്റാന്റ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനും കിഫ്ബിയുമായി ചേർന്ന് പദ്ധതി രൂപീകരിക്കും.

98. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഗതാഗതത്തിന് ഒരു പുത്തൻ ചുവടുവയ്പ്പ് എന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷന്റേയും സിയാലിന്റേയും സഹകരണത്തോടെ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹൈഡ്രജൻ ഇന്ധനമായി 10 പുതിയ ബസുകൾ നിരത്തിലിറക്കുന്നതാണ്. സർക്കാർ വിഹിതമായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

99. ഇരുചക്ര വാഹനം ഉപയോഗിച്ച് വിവിധതരത്തിലുള്ള സാധാരണ തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന പത്രവിതരണക്കാർ, മത്സ്യക്കച്ചവടക്കാർ, ചെറുകിട കച്ചവടക്കാർ, ഹോം ഡെലിവറി നടത്തുന്ന യുവാക്കൾ തുടങ്ങിയവർക്ക് ഇന്ധനച്ചെലവ് കുറഞ്ഞതും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവുമായ ഇലക്ട്രിക് ഇരുചക്രവാഹനങ്ങളും ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോറിക്ഷകളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന് ഒരു വായ്പാ സ്കീം ആവിഷ്കരിക്കും. 2021-22 സാമ്പത്തിക

വർഷത്തിൽ 10,000 ഇരുചക്രവാഹനങ്ങളും 5000 ഓട്ടോറിക്ഷയും വാങ്ങാനായി 200 കോടി രൂപയുടെ വായ്പയാണ് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. പലിശയുടെ ഒരു ഭാഗം സർക്കാർ വഹിക്കും. പലിശ ഇളവ് നൽകുന്നതിന് 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

100. ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് കേരളത്തിലെ റോഡുകളുടെയും പാലങ്ങളുടെയും നിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിൽ ശ്രദ്ധേയമായ നേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ദേശീയ പാതകളിലേയും എം. സി. റോഡിലേയും പ്രധാന ജംഗ്ഷനുകളിൽ തിരക്കേറിയ സമയത്തെ ഗതാഗതകുരുക്ക് പരിഹരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് അടിയന്തര പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി ഒരു ശാസ്ത്രീയ പഠനം ആവശ്യമാണ്. പഠനത്തിനും മറ്റ് പ്രാഥമിക ചെലവുകൾക്കുമായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജം

101. ഹരിത ഊർജ്ജവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ ഗവേഷണം നടത്തുന്നതിനും പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജത്തെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുമായി കേരള സർവ്വകലാശാലയിൽ സെന്റർ ഓഫ് റിന്യൂവബിൾ എനർജി സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. ഇതിന്റെ പ്രായോഗികതാ പഠനം നടത്തുന്നതിന് 10 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

റവന്യൂ

102. കൃത്യതയാർന്ന ഭൂരേഖയും അനുബന്ധ സേവനങ്ങളും ജനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്ത് CORS ടെക്നോളജി അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു ഡിജിറ്റൽ റീ-സർവ്വേ ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ തന്നെ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തികരിക്കുന്നതായിരിക്കും.

103. അടുത്ത 5 വർഷം കൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ വില്ലേജ് ഓഫീസുകളും വില്ലേജ് ഓഫീസുകളിൽനിന്നും നൽകുന്ന എല്ലാ സേവനങ്ങളും സ്മാർട്ട് ആക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കും.

സാമൂഹ്യനീതി

104. ഗാർഹിക ജോലികളിലെ കാഠിന്യം കുറയ്ക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള സ്മാർട്ട് കിച്ചൻ പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ ഘട്ടത്തിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രസ്തുത പദ്ധതി കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.-യുമായി ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കുന്നതായിരിക്കും.

105. കോവിഡ് മഹാമാരിമൂലം മാതാപിതാക്കൾ മരണപ്പെട്ട കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് സർക്കാർ പ്രത്യേക പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. 3 ലക്ഷം രൂപ കുട്ടികൾക്ക് ഒറ്റത്തവണയായി നൽകും. 18 വയസുവരെ രണ്ടായിരം രൂപ വീതം നൽകുകയും ബിരുദതലം വരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ചെലവ് സർക്കാർ വഹിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>സാംസ്കാരികം</u>

106. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ഉജ്വല വ്യക്തിത്വമായിരുന്ന കെ. ആർ. ഗൗരിയമ്മയ്ക്ക് ഉചിതമായ സ്മാരകം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

107. ആറുപതിറ്റാണ്ടിലേറെക്കാലം സംസ്ഥാന രാഷ്ട്രീയത്തിലും സാമൂഹ്യരംഗത്തും നിറഞ്ഞുനിന്ന ആർ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്ക് കൊട്ടാരക്കരയിൽ സ്മാരകം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

108. വ്യത്യസ്ത മതദർശനങ്ങളിലെ മാനവികതയുടെ മൂല്യങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ട് മഹാത്മാഗാന്ധി സർവ്വകലാശാലയിൽ 'മാർ ക്രിസോസ്റ്റം ചെയർ' സ്ഥാപിക്കാൻ 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

<u>ഭരണനിർവ്വഹണം</u>

109. എല്ലാ സർക്കാർ സേവനങ്ങളും ഓൺലൈനായി പൗരൻമാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് എല്ലാ വകുപ്പുകളെയും സജ്ജമാക്കും. മഹാത്മാ ഗാന്ധിയുടെ ജന്മദിനത്തിൽ, 2021 ഒക്ടോബർ 2-ന് ഈ പദ്ധതി ഔദ്യോഗികമായി ആരംഭിക്കും.

110. സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ വേഗത്തിലാക്കുന്നതിന് എല്ലാ വകുപ്പുകളിലും ഇ-ഓഫീസ്, ഇ-ഫയൽ സംവിധാനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

<u>വെൻച്വർ കാപ്പിറ്റൽ ഫണ്ട്</u>

111. ചെറുകിട-ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളുടേയും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളടേയും അതിവേഗ വളർച്ചയെ സഹായിക്കുന്നതിന് 100 കോടി രൂപ കോർപ്പസ് ഉള്ള ഒരു വെൻച്വർ കാപ്പിറ്റൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കെ.എഫ്.സി., കെ.എസ്.എഫ്.ഇ., കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി. കേരള

സംസ്ഥാന സഹകരണ ബാങ്ക്, വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയും വിദേശ മലയാളികളുടെ നിക്ഷേപത്തിലൂടെയും ഫണ്ട് സമാഹരിക്കും. ത്വരിത വളർച്ചാ സാധ്യതയുള്ള സാങ്കേതിക-സാങ്കേതികേതര സംരംഭങ്ങളെ ഈ ഫണ്ട് സഹായിക്കും. ഈ ഫണ്ട് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് വെൻച്വർ കാപ്പിറ്റൽ മേഖലയിലെ പരിചയസമ്പന്നരെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു പ്രൊഫഷണൽ മാനേജ്മെന്റ് ടീമിന് രൂപംനൽകും. ഈ ഫണ്ട് രൂപവൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ ചെലവുകൾക്ക് ഒരു കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

VI നികുതി

112. സർ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതിയിൽ നികുതി വർദ്ധനവ് അനിവാര്യമെങ്കിലും കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പുതിയ നികുതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നില്ല.

113. പതിനാലാം കേരള നിയമസഭയുടെ കാലാവധി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ 2021- ലെ ധനകാര്യ ബില്ലിലെ വ്യവസ്ഥകൾ കാലഹരണപ്പെട്ടു. ടി ബില്ലിലെ എല്ലാ ഖണ്ഡങ്ങളും പുനസ്ഥാപിക്കുവാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

114. കൂടാതെ, 2020-ലെ ആംനസ്റ്റി പദ്ധതിയിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരു തവണയെങ്കിലും അടയ്ക്കുകയും ബാക്കിയുള്ളവയിൽ വീഴ്ചവരുത്തുകയും ചെയ്ത നികുതിദായകർക്ക്, തവണയായി അടച്ച തുക കുടിശ്ശികകളിൽ ഏറ്റവും പഴയ കുടിശ്ശികയിലേയ്ക്കുള്ള നികുതി അടവായി ക്രമീകരിക്കുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു.

115. ചരക്ക് സേവന നികുതി നിയമത്തിൽ ജി.എസ്.റ്റി. കൗൺസിൽ ശിപാർശ ചെയ്ത ഭേദഗതികൾ 2021-ലെ കേന്ദ്ര ധനകാര്യ നിയമപ്രകാരം സി.ജി.എസ്.റ്റി. നികുതി നിയമത്തിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുകയുണ്ടായി. സമാന ഭേദഗതികൾ സംസ്ഥാന ജി.എസ്.റ്റി. നിയമത്തിലും വരുത്തുന്നതാണ്.

VII ഉപസംഹാരം

116. സർ, 2021-22 ലെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്.

2021-22 ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	130981.06
റവന്യൂ ചെലവ്	147891.18
റവന്യൂ കമ്മി	-16910.12
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	-12546.17
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും (തനി)	-1241.30
പൊതുകടം (തനി)	24419.91
പൊതുകണക്ക് (തനി)	6250.00
ആകെ കമ്മി	-27.68
വർഷാരംഭ രൊക്ക ബാക്കി	-124.01
വർഷാന്ത്യ രൊക്ക ബാക്കി	-151.69
ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ച അധിക ചെലവ്	-1715.10
വർഷാന്ത്യരൊക്ക ബാക്കി	-1866.79

117. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി അത്ര സുഖകരമായ അവസ്ഥയിലല്ല എന്നത് ആർക്കും ഊഹിക്കാവുന്ന കാര്യമാണ്. നോട്ട് നിരോധനം, വേണ്ടത്ര തയ്യാറെടുപ്പില്ലാതെയുള്ള ജി.എസ്.ടി. നടപ്പാക്കൽ, ഓഖി, പ്രളയങ്ങൾ, മഹാമാരിയുടെ ഒന്നുംരണ്ടും തരംഗങ്ങൾ, സാമ്പത്തികമാന്ദ്യം എന്നിവ നികുതി-നികുതിയേതര വരുമാനത്തെ വളരെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു. വരുമാന വളർച്ചാ നിരക്കുകൾ സമീപകാലത്തെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിലവാരത്തിലേക്ക് മാറി. എന്നാൽ സർക്കാരിന്റെ ചെലവുകൾക്ക് ഒരു കുറവും ഉണ്ടായില്ല. കൂടുകയാണ് ഉണ്ടായത്. പ്രതിസന്ധി ഘട്ടത്തിൽ ഇത് സ്വാഭാവികമാണ്.

118. സാമ്പത്തികമാന്ദ്യവും പ്രകൃതിദുരന്തവും വരുമ്പോൾ വേണമെങ്കിൽ സർക്കാരിന് ചെലവ് ചുരുക്കി മാറി നിൽക്കാം. ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ സമീപനം അതല്ല. പ്രതിസന്ധി ഘട്ടങ്ങളിൽ കടമെടുത്തായാലും മുൻനിരയിൽനിന്ന് നാടിനെ ആപത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് ഇടതുപക്ഷ സമീപനം. ഒന്നാം പിണറായി സർക്കാർ അതാണ് ചെയ്തത്. ആ നയംതന്നെ ഈ സർക്കാരും പിൻതുടരും.

119. എന്നാൽ നികുതിനികുതിയേതര വരുമാനം കൂട്ടാതെ ഇനി അധികകാലം പിടിച്ചു നിൽക്കാനാകില്ല എന്നതിന് സംശയമില്ല. ചെലവ് ചുരുക്കൽ നടപടികളും അനിവാര്യമായി വരും. വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ചെലവ് ചുരുക്കുന്നതിനുമുള്ള ഏറ്റവും സമഗ്രമായ പദ്ധതി സർക്കാർ തയ്യാറാക്കും. അതിന്റെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഈ രണ്ട് കാര്യങ്ങളും ഊർജ്ജിതമാക്കാൻ പറ്റിയ സന്ദർഭമല്ല ഇപ്പോഴുള്ളത്.

120. കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പ്രഭാവം തണുപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ സമ്പദ് ഘടന അതിവേഗം സാധാരണനിലയിലേക്ക് വരുകയും മെച്ചപ്പെട്ട വളർച്ച കൈവരിക്കുകയും ചെയ്യും. ആ ഘട്ടത്തിൽ നികുതിനികുതിയേതര വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമം ശക്തമായിത്തന്നെ ആരംഭിക്കും. സംസ്ഥാനത്തെ ജി.എസ്.ടി സംവിധാനം സുസജ്ജമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഒരു കാര്യം വ്യക്തമാണ്. സർക്കാരിനു കൊടുക്കേണ്ട നികുതി എല്ലാവരും കൊടുക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ പെട്ടെന്ന് തീർക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ നമ്മുടെ ധനകാര്യ വൈഷമ്യം. അതിന് ജനങ്ങൾ തയ്യാറാവും. പ്രതിസന്ധി ഘട്ടങ്ങളിൽ സർക്കാർ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചു എന്നത് ജനങ്ങൾ കണ്ടതാണ്. അതിന്റെ പ്രതികരണമാണ് സി.എം.ഡി.ആർ.എഫ്.-ലും കണ്ടത്. തങ്ങൾ കൊടുക്കേണ്ട നികുതി കൃത്യമായി അടക്കുന്നതിലും ജനങ്ങൾ ഉത്സാഹം കാണിക്കും.

121. വ്യാപാരികളെയും വ്യവസായികളെയും സമർദ്ദത്തിലാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള നികുതി പിരിവ് കേരളത്തിൽ ആവശ്യമില്ല. വ്യാപാരവും വ്യവസായവും വളരുന്ന മുറയ്ക്ക് കൂടുതൽ നികുതി ഒടുക്കാൻ അവർ തയ്യാറാവും. സത്യസന്ധമായി നികുതി കൊടുത്ത് ബിസിനസ് നടത്തുന്നവരാണ് കൂടുതൽ പേരും. ഒപ്പം നികുതി വെട്ടിപ്പ് നടത്തുന്നവരെ നിലയ്ക്ക് നിർത്തുന്നതിനും ശ്രമം ഉണ്ടാവും. സമ്പദ്ഘടന വളർച്ചയുടെ പാതയിൽ എത്തുന്നമുറയ്ക്ക് പുതിയ വരുമാന സ്രോതസുകളെക്കുറിച്ചും ആലോചിക്കാം.

122. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ നികുതിനികുതിയേതര വരുമാനത്തിന്റെ സാധ്യത വളരെ വലുതാണ്. ആ സാധ്യത അനുസരിച്ച് നിരക്കുകൾ ക്രമീകരിച്ചും ചട്ടങ്ങൾ ഭേദഗതി ചെയ്തും അധിക വരുമാനം സമാഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷങ്ങളായി പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. വരുമാന വർദ്ധനവിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ തങ്ങൾ തയ്യാറാണെന്ന നിലപാടാണ് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ നേതൃത്വം പൊതുവെ കൈക്കൊള്ളുന്നത്. ആ നിലയ്ക്ക് സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ശിപാർശകൾ കൂടി

പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി തരണം ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ സമ്പദ് ഘടന വളർച്ചയുടെ പാതയിലേക്ക് വന്നു കഴിഞ്ഞാൽ നികുതി - നികുതിയേതര വരുമാനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കും. അതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഗൃഹപാഠം സർക്കാർ ഇപ്പോൾ തന്നെ തുടങ്ങുകയാണ്.

123. സർ, പ്രതിസന്ധികളെ നേരിട്ട് കൂടുതൽ ശക്തമായി മുന്നേറാനുള്ള മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ ശേഷിയാണ് ലോകത്തെ ഇവിടെ വരെ എത്തിച്ചത്. നൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെ ആർജിച്ച അതിജീവന മാതൃകകൾ മഹാമാരിയുടെ ഈ ദുരിതകാലത്തെ മറികടക്കാൻ നമ്മെ സഹായിക്കും. ഈ പ്രതിസന്ധികളിൽ നിന്നും മുന്നേറ്റത്തിനുള്ള ഊർജം സംഭരിക്കാൻ നമുക്ക് ഒരുമിച്ച് പരിശ്രമിക്കാം. ഈ കാലത്തെയും നമ്മൾ അതിജീവിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും.

124. സർ, 2021-22 ലെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് സഭയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി ഞാൻ സമർപ്പിക്കുന്നു. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ അടുത്ത മൂന്ന് മാസത്തേക്കുള്ള (2021 ആഗസ്റ്റ് മുതൽ ഒക്ടോബർ വരെയുള്ള) വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടും സഭയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്നു.

സർ, 2021-22 മുതൽ 2023-24 വരെയുള്ള മീഡിയം ടേം ഫിസ്കൽ പോളിസി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും മീഡിയം ടേം ഫിസ്കൽ പ്ലാൻ അടക്കമുള്ള സ്ട്രാറ്റജി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും ഞാൻ സഭയുടെ മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ: ഓർഡർ..... ഓർഡർ....., ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പികൾ അംഗങ്ങൾക്കും മാധ്യമ പ്രതിനിധികൾക്കും ഇപ്പോൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. കൂടാതെ പ്രസംഗത്തിന്റെ പകർപ്പ് നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ് സൈറ്റിൽ ഇപ്പോൾ മുതൽ ലഭ്യമാണ്. വിശദമായ രേഖകൾ അടങ്ങിയ കെട്ടുകൾ അംഗങ്ങൾക്ക് അവരവരുടെ വാസസ്ഥലങ്ങളിലും മാധ്യമപ്രവർത്തകർക്ക് ടേബിൾ വിഭാഗം അണ്ടർ സെക്രട്ടറിയുടെ മുറിയിൽനിന്നും (റൂം നമ്പർ 407) വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്.

ഓർഡർ... ഓർഡർ.... സഭ ഇപ്പോൾ പിരിയുന്നതും തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതുമാണ്.

(2021 ജൂൺ മാസം 07-ാം തീയതി തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി സഭ രാവിലെ 10.03-ന് പിരിഞ്ഞു.)

(ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.)

അനുബന്ധം

ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ

I Preface

1. Sir,

It is my privilege and honour to present the revised budget of the Financial Year 2021-22 to this august house. My predecessor DR. T. M. Thomas Issac had earlier presented the budget for 2021-22 for the first Pinarayi Government. Exceptionally comprehensive proposals have been included in that budget. The budget presented long-term development perspectives for Kerala along with detailed annual financial proposals. The proposals aimed at transforming the economy of Kerala while being fully cognizant of the changed realities in a post-covid world. This Government commits to implement all the proposals in that budget. But certain developments that could not have been foreseen while preparing the earlier budget have necessitated the presentation of this budget. The most important of these are the rapid transmission of the second wave of Covid-19 and the apprehensions of the onset of a third wave. This health emergency necessitates certain fine tunings in our development strategy. Overcoming the pandemic has become the pre-requisite for development. The economy could be revived only by reducing the impact of the second wave and preventing a third wave of the pandemic. We are compelled to take the firm stance, " Health above all" or " Health First" as our vision for development. In essence, the strategy for effective healthcare has become our strategy for development in this budget. Our policy is to ensure equitable healthcare, nutrition and sustainable improvements in employment, income and economic welfare. If Kerala becomes the first State to conquer Covid, we will get more opportunities for economic progress. I will come back in detail to these circumstances that

necessitated changes in the budget later. Before that, I need to place on record certain matters regarding the continuity of the Government under the leadership of Shri Pinarayi Vijayan.

People’s Mandate

2. All of us are proud of the continuous advancement of Kerala’s democratization process. We can see that democratization is improving in all walks of life in the State. We set out on building a modern society by dismantling the countless bondages that shackled citizens’ lives. But forces that create obstacles to this are still active. What makes Kerala unique is our strength to confront and overcome such forces. Admirable growth is happening in the democratization of Kerala rule. The most shining example of it is the continuity of LDF rule mandated by the people of Kerala. It is not only the victory of a political front, but also the victory of the people of Kerala. I salute the people of Kerala who vehemently support the Left Democratic Front to attain a historic win.

3. The commencement of democratic governance in Kerala faced multi-fronted challenges. Many Governments could not complete their tenure due to various reasons. The continuous uncertainties in politics and administration gave rise to apprehensions about democratic governance. But later situation has emerged when Governments elected by the people completed their tenures. We didn't permit the culture of buying MLAs enmasse by fixing their price and detaining them at tourist resorts. The role played by Left Front in saving Kerala from the ignominy of political horse trading needs to be appreciated. Now we have grown greatly towards continuity of governance rather than just completion of tenure. In the general elections 2021, the people of Kerala have created history by reelecting a Government for its performance. The only other time a Government was reelected was in 1977. But that was under the shadow of emergency.

4. The continuity of governance has been made possible neither by denying the freedom of activity to opposition nor by silencing the media. No other Government in Kerala in recent times has been subjected to such callous attack. The first Pinarayi Government had to face baseless attacks for the last one year. It reached its culmination with the onslaught of Central Investigation Agencies. The onslaught which extended for a long period greatly benefited the Government. The reason for the defeat of the opposition is not because their allegations had not reached the people. Each individual and family meticulously analyzed all this information and took a judicious decision. They rejected the baseless claims and reaffirmed their faith in the Government.

5. The people's mandate was clear in the local body elections of 2020. It became even clearer in the legislative elections. Sri Pinarayi Vijayan became the first Chief Minister accomplishing continuity of governance in Kerala. It would be better to remember the words of the Chief Minister himself during the celebrations of the victory: "People make decisions not based on allegations and propaganda, but based on their experiences in life". Everyone should comprehend the fact that experiences in life can overcome the charades of post truth period. Malicious campaigns will never weaken this Government's determination. But we will accept creative criticisms without any reservations

6. There is another reason for saying that the mandate for continuity is the victory of democracy. Democracy as a system of governance is facing challenges even in countries having long history of democracy. The democratic countries in the European and American continents are examples. The confidence and interest of people in democracy are waning. Neo-liberal reforms are one of the main reasons for this detachment. People in many countries believe that the

rich has captured governments and they protect the interests of the 1% super rich, ignoring the interests of the 99%. The emergence of Covid-19 pandemic and the collapse of public health system have further dented the credibility of democratic governments in western countries. It is in this context that the democratic experiments in Kerala demand special attention.

7. We are trying to ensure a Kerala Model of administration that does not exclude anyone. This model was obvious in the manner in which we faced the calamities that befell Kerala recently. Kerala rose unitedly beyond all divisions. The most important achievement of the first Pinarayi Government was that it could give effective leadership to this unity of Kerala society. The mandate for continuity of governance is a recognition for this also. The success of the Kerala model is further highlighted by yesterday's report of the NITI Aayog on States' SDG ranking where Kerala retained its number 1 ranking.

8. As you are aware, my predecessor DR. Thomas Isaac presented a very wide reaching and visionary budget on behalf of the government in January this year. Even though we were going for elections and had to pass only the vote on account for the first four months, the budget was for the entire year and it unveiled a full set of proposals for what is to be done during these challenging times. We will ensure continuity as far as the commitments already made by the outgoing government are concerned with suitable modifications and improvements in light of the resurgence of the pandemic and its impact on the economy and society.

9. The manifesto of the Left Democratic Front further expanded the budget proposals for the future development of Kerala. Our manifesto was much deliberated throughout Kerala. Election manifestoes have greater significance in democracy.

The fact that the first Pinarayi Government had implemented almost all proposals of their manifesto is an important reason for the continuity of governance. This Government will also strive to fully implement the proposals in the current manifesto.

10. The Left Front is implementing a long-term perspective on development through multi-year schemes. Five Year Plans will assist for this. 2021-22 is the concluding year of the thirteenth plan of Kerala. The activities for formulating the fourteenth Five Year Plan (2022-23 to 2026-27) will commence shortly. The next Five Year Plan will be formulated through a process that includes extensive participation. As part of the plan, Long-Term Schemes capable of achieving long-term goals put forward in budget and manifesto will be formulated. The Government look forward to the involvement of everyone in this process. The co-operation of the opposition is also eagerly awaited. Let us stand together in the building of post-covid Kerala.

11. In the last financial year, the state's GSDP came down by 3.82% compared to the previous year. The growth rate that was positive for decades fell under the impact of Covid-19 induced lockdown and State revenues recorded a decline of 18.77%. The delay and uncertainty caused by Government of India in releasing even the legally mandated GST compensation to State also caused considerable financial difficulties. The Government of India's increasing tendency to rely on cess, particularly on petroleum products, has an adverse impact on state finance by reducing the divisible pool, that is to be shared with States. As a result, revenue deficits grew and states were forced to borrow.

12. Kerala's share from the divisible pool of the Central Tax Revenue has been decreasing in each CFC award. In 1980-1985, Kerala’ s share was 3.950%. In 2000-2005, it felldown to 3.057%. In 2021-2026, it further came down to

1.925%. Implementation of effective population control measures and achievements in development have resulted in reduction of Kerala's share. This happens due to unscientific fixation of criteria. This is highly discriminatory and is to be discussed in general.

13. Kerala economy faces two key challenges. First, how to step up capital investment which is below the national average, so as to generate faster economic growth. Second, how to address its high levels of unemployment and educated unemployment. Government has been trying to address the first of these challenges through investment by KIIFB. In the budget presented in January 2021, my predecessor announced schemes to enhance the quality of higher education by setting up new centers of excellence. These centers will connect our economy to the digital economy so as to generate self-employment and work from home opportunities.

14. I have already mentioned that this Government is committed to implement the proposals in the budget prepared by my predecessor for the year 2021-22. But the exigencies of the second wave of Covid-19 makes certain changes inevitable.

15. In the beginning of the Pandemic, the Government had declared a package amounting to Rs. 20,000 crore to help those who were suffering from the adverse impact the Covid lockdown. Kerala was the first State to declare such a package. We spent double this amount for Covid relief. Sir, a second Covid Package of Rs. 20,000 crore is announced to face the socio-economic and health challenges that are emerging in the back drop of the second wave. Through this package, Rs. 2800 crore will be spent towards facing the health emergency situation, Rs. 8900 crore for disbursing money directly to those who are in crisis due to the loss of livelihood, and Rs. 8300 crore towards interest subsidy for loans provided for economic rejuvenation.

II Health Emergency

16. Sir, on the occasion of the presentation of the earlier budget there was an impression that the Covid-19 pandemic was under control. The number of daily active cases and mortality had come down to 3110 and 19 respectively at that time. It was anticipated that economic production, creation of job opportunities and state revenue would increase, and the economy would return to the path of development. We also expected that the expenditure related to the pandemic would also go down.

17. But the emergence of the second wave of Covid-19 has upset all these calculations. The rapidity of disease transmission surpassed all our expectations. The increase in the number of patients has put a great stress on the elaborate medical facilities we had set-up. The mutated virus with higher contagious potential increased the rate of transmission. Health workers and preventive systems faced great challenges. Government was compelled to go for extended lockdown. At one stage the number of patients per day went above 43000 and daily mortality rose to 198. We could manage the situation by utilizing the capacity of Kerala's health infrastructure and support systems to the maximum.

18. The activities undertaken by Kerala to prevent Covid-19 pandemic from the very beginning are laudable. Even in the midst of the stress of the second wave, the precautions and the disaster response capacity of the state were widely appreciated. Besides, we could help other States. But the pace and severity of the second wave and the possibility of a third wave indicate that the challenge is not yet over. We may have to face greater challenges in the coming months.

19. The Covid vaccine policy of the Union Government was irrational and unexpected. This increased the severity of the financial stress faced by State Governments. Unscientific vaccine distribution and exports has given opportunities for profiteering even as the pandemic was spreading.

20. Sir, at any cost, the impact of the second wave needs to be minimized. We should prevent the onset of the third wave utilizing all our strengths and capabilities. In the worst case a third wave occurs, we will keep our health infrastructure and support systems ready to face the challenge. This is the only way to save the life and health of the people. This is the only path towards economic development also. This situation compelled the Government to present this revised budget. On the health front, the Government intends to implement six new initiatives.

21. We will set-up ten-bed isolation wards for contagious diseases in all CHC, Taluk, District and General Hospitals. It is estimated that Rs.1.75 crore is needed for the setting up of new wards and Rs.1.25 crore for the renovation of old buildings. Around Rs. 636.5 crore will be needed for this. We will request MLAs for contribute to this from their Asset Development Fund.

22. we will convert all existing Autoclave Rooms in Taluk, District and General Hospitals into Central Sterile Supply Department (CSSD). CSSD of each hospital has the prime responsibility to arrange for surgical and other reusable equipments. This upgradation will reduce nosocomial infection and improve infection control in hospitals. Rs.18.75 crore is set apart for establishing 25 CSSDs this year.

23. It is intended to establish a separate block in every medical college for managing contagious diseases. These facilities will be effective for managing air born and highly dangerous contagious diseases such as Covid-19, Ebola and Nippa. This year Rs.50 crore is earmarked to set-up isolation blocks in Thiruvananthapuram and Kozhikode Medical Colleges.

24. Sir, as health experts are expecting a third wave of Covid-19, emergency treatment facilities for children need to be strengthened. As a first step, the bed strength of pediatric ICUs will be enhanced. Pediatric ICU wards will be constructed in selected District Hospitals and Medical Colleges. Rs.25 crore is earmarked as initial phase.

25. The prime requirement for managing the treatment of critical covid-19 cases is the availability of oxygen. For this, it is intended to set -up a Liquid Medical Oxygen (LMO) plant with 150 metric ton capacity. The plant will have 1000 metric ton reserve storage capacity and will be equipped with tankers for supply. Plants will be established as joint ventures in association with recognized, reliable and capable companies. For preparing a detailed project report and as initial expenses Rs.25 lakh is earmarked. We will float tender for this by September 15th.

26. The excellence of the medical sector of our State has widely been accepted. Starting an institution in Kerala in the model of Centre for Disease Control (CDC) in USA, will be a future asset for medical research and mitigation of contagious diseases. The institution will be envisaged as a centre of excellence capable of providing multi-disciplinary skills in controlling contagious diseases. For conducting a feasibility study and to prepare DPR, Rs.50 lakh is earmarked.

Free Vaccine

27. The crucial mission in this phase is to provide free vaccines to the widest population in the shortest time. Kerala is equipped for that. Vaccines will be made available to all free of cost as soon as possible even if it is at the expense of the State Government. Certain policy decisions of the Centre still create hindrances in this matter. We will resolve all these hindrances and will provide vaccines for all. Central Government is withdrawing from responsibility of providing vaccine to persons above 18. But the State Government cannot withdraw from the basic responsibility of the health of citizens. So Rs.1000 crores is earmarked for providing vaccine to all above 18 years of age and Rs.500 crore for the purchase of allied equipments. An impeccable system will be formulated for vaccine distribution.

28. Human resource planning and procedures related to covid control should not be confined to health care workers alone.

Healthcare, rest and wellbeing of the members of the Police Force, Local Self Government Institutions, Public Distribution System Workers, People's Representatives and Volunteers are also important. Special efforts will be taken for that.

29. The State also has a conducive industrial ecosystem for the production of consumables and equipment related to medical care. Scientific research institutions like Sree Chitra Institute of Medical Sciences and Technology, Rajiv Gandhi Centre for Biotechnology, Institute of Advanced Virology, VSSC, Electronics Regional Test Laboratory, Universities and other research institutions will play a significant role in this. An amount of Rs. 10 crore is earmarked for its initial expenses.

30. It has been understood that if the required general facilities are made available, pharmaceutical companies manufacturing vaccines may establish their production units in Kerala. Similarly, in order to support the vaccine production sector on a long term basis, vaccine research unit has to be established in Kerala. Vaccine research will be commenced at Institute of Advanced Virology under Kerala State Council For Science and Technology. The IAV will take lead in inviting vaccine manufactures to set up their units in the Life Science Park. Rs. 10 crore is earmarked for this.

III Loan Scheme for Financial Rejuvenation

31. Comprehensive financial rejuvenation loan scheme will be formulated using primary co-operative societies and commercial banks. Part of the interest will be borne by the State Government. The potential of NABARD's refinancing scheme will be fully utilised. The potential of loan packages announced by the Central Government and Reserve Bank will also be fully utilised. There are three components to this.

i. Co-operative Initiative for Agriculture Infrastructure in Kerala (CAIK) - A major obstacle in the development process of the agriculture sector is the lack of capital formation. Improving

investment credit can boost private capital formation and create local markets, warehouses, cold chain facilities and fruit processing centres for pineapple, banana and mango. Through this, it will be able to engage in areas such as fruit and vegetable markets, modern fish marketing facilities, hygienic meat marketing facilities, processing centres for agriculture products such as vegetables, milk, meat and fish and marketing. Infrastructure rejuvenation loan scheme from NABARD for primary co-operative societies at the rate of 4 % interest will be made available through Kerala Bank. The objective is to provide loans amounting to Rs. 2000 crore in the financial year 2021-22.

ii. Loan scheme for Labour Enterprises -Loans at reduced rate will be made available to start new enterprises in agricultural, industrial, and service sectors to rejuvenate the existing non-operational enterprises. It is aimed to provide loans worth Rs.1000 crore in 2021-22.

iii. Loans to Kudumbasree Neighbourhood Groups – Bank loans of atleast Rs.1000 crore will be made available to neighbourhood groups through Kudumbasree during 2021-22. All loans upto Rs. 5 lakh will be made available at 4 % interest rate. An amount of Rs. 100 crore is provided for above mentioned interest subvention.

IV Coastal Distress

32. Kerala was shocked by the arrival of Cyclone Tauktae and Yaas while passing through the peak of the second wave of Covid. Though Kerala was not in the path of these cyclones, the resultant heavy rainfall wrecked massive damage throughout Kerala. Sea erosion and rough seas plunged the lives in coastal areas into huge distress. In this circumstances, we cannot go ahead with the traditional solutions we have adopted so far against sea attacks and other natural phenomena. A long term solution needs to be formulated by scientifically understanding these natural phenomena. Urgent relief efforts will be

completed on war foot basis. This package contains a two-pronged approach: Coastal conservation and improvement of infrastructure in coastal areas.

Coastal Conservation

33. Even though major portions of the fragile coastal region in Kerala are already protected through sea walls of different sizes, they are either damaged or in weak condition in many places. These have to be reconstructed. The most fragile lands within 40 to 75 metres from sea will be protected using integrating tetrapods and diaphragm walls. Along with the immediate conservation of most fragile areas, bathymetric and hydrographic studies will be conducted for finding out the technologies most suitable to the structure of our coastal areas.

34. The expertise of Kerala Engineering Research Institute (KERI), Kerala Forest Research Institute (KFRI), National Institute of Ocean Technology (NIOT), IIT, Chennai, IIT, Palakkad, Engineering Colleges, Other Institutions etc. will be utilized for formulating the most suitable strategy for coastal conservation.

35. The coastal area conservation measures are formulated in such a way that it suitably integrates new technologies like double layered tetrapods with anti-scour layer, mangroves, diaphragm walls with anti-scour layer, rolling barrier systems, geo-containers, and geo-tubes. Extensive stakeholder consultations will be conducted with local participation before finalizing designs. For this, the views of community organizations working in the coastal areas will be sought with the assistance of Local Self Government and Fisheries Department. The estimated expenditure of this project which can be completed five years would be around Rs. 5300 crores. At present, coastal conservation activities for around 50 kms. is progressing with financial assistance from KIIFB. An amount

of Rs. 1500 crore will be provided as financial assistance from KIIFB towards the first phase of conserving most fragile areas. This work will be tendered in July 2021. Through this, local inhabitants will get the benefits of this project before next monsoon. This project will be completed within four years.

Infrastructure along Coastal Highways

36. For Coastal Highway Project, a total amount of Rs. 6500 crore has already been sanctioned from KIIFB. Construction works have been commenced in two reaches. Out of the total 645.19 km, KIIFB has accorded sanction for projects stretching 54.71 km. Drone survey has been completed in most stretches. This project will be completed on priority basis. Along with this, Eco-friendly Wayside Amenity Centres will be established in every 25 to 30 km along the coastal highway. For purchasing the land required, KIIFB will provide financial assistance from its land acquisition pool. Investors will be selected through transparent bidding in a Build-Operate-Transfer (BOT) mode. Project worth Rs. 240 crore will be implemented through KIIFB. It will be ensured that the construction method of these Amenity Centres will be totally eco-friendly. It is anticipated that this will bring an additional investment of Rs. 1500 crore to the state.

37. The construction works of coastal schools and coastal fish markets commenced during the tenure of the previous Government are progressing. It is anticipated that development projects including these, worth Rs. 11,000 crore could be implemented in coastal regions in next four years. It is expected that this development package comprising coastal conservation project, coastal highway project and wayside amenity project will provide a huge economic stimulus to the coastal sector.

V Development and Welfare Sectors

Agriculture and allied Sectors

38. Youngsters and those who have lost jobs due to the crisis created by covid-19 pandemic have to be attracted towards agriculture sector and fair price to be ensured for the products of farmers. For this, as part of modernisation of Agriculture Development and Farmers Welfare Department Krishi Bhavans have to be made smart with the help of information technology. Integration of various stages from distribution of quality planting materials, cultivation depending on the nature of the soil, extension activities of agriculture, harvest, use of warehouses, cold storage chain and marketing will be mordernised using advanced digital technologies like cloud computing, blockchain, artificial intelligence for the benefits of farmers. Rs. 10 crore is allotted for preliminary expenditure.

39. The Subhiksha Keralam Scheme started under the leadership of first Pinarayi Government for addressing food scarcity and increasing income in the context of Covid-19 has enhanced production in large scale. Everyone took upon themselves the idea of becoming farmers and tried to cultivate the fallow land. Due to these efforts production has increased considerably. Shortage of godowns equipped with facilities for preservation, drawbacks in procurement and marketing networks etc. pushed the farmers to distress. Even though support price introduced for vegetables helped to a great extent, lack of these infrastructure facilities will affect subsequent farming.

40. Based on information technology service network shall be started for marketing agriculture products. For this, a pilot project shall be started this year itself in two districts in the State. Farmer producer companies, Co-operative Societies and agriculture markets shall be included in this scheme. An amount of Rs.10 crore is earmarked for this.

41. Value added products will be made using easily perishable crops like tapioca, other tubers, cashew, mango, jackfruit, different types of bananas, other fruits, spices etc. Product suitable for industrial use will be promoted,

42. The origin of Kerala Bank has set the stage for significantly increasing agricultural loans. Agricultural loans shall be made available at lower interest rates.

43. Five agro parks will be set- up with the participation of farmers and KIIFB.

44. The state is on the path of achieving self-sufficiency in milk production. But, during covid period dairy farmers struggled to find required market for the milk produced. Construction of a milk powder factory has already been started under Government initiative. A factory will be started for the production of Value Added products using milk so as to strengthen the dairy sector. An amount of Rs.10 crore is earmarked for this.

Plantation

45. Plantation crops are cultivated in 7.12 lakh hectors area across Kerala. This is 27.5 % of the total cultivated area.

46. Farming of plantation crops is becoming unattractive. The living standards and income of thousands of workers in large plantations have comedown. Special attention needs to be given for the development and administrative matters of plantation sector. For this, Government has decided to strengthen the Plantation Directorate. Rs. 2 crore is allocated for the same.

47. In Kerala, the cultivation of almost all plantation crops had begun during the British rule. And most of the commercial corps were brought from abroad. These varieties, conducive to the topography and climate of Kerala had contributed significantly towards the growth of our economy. The name

‘ planters had become a synonym for affluent farmers. The collapse which began with the implementation of ASEAN agreement by UPA Government led by Sri Manmohan Singh, ignoring the strong opposition of farmers, shattered the financial position of small and big farmers. With the implementation of ASEAN agreement the prices of domestic agriculture products declined and suicide of farmers increased. The anti-farmer policies pursued by the subsequent NDA Government increased the distress of farmers. The issue engendered by the ASEANagreement shall be discussed again. For protecting the plantation sector the states concerned shall come together and adopt a policy to re-examine the agreement. Kerala will take initiative for this.

48. Diversification of plantation crops is the need of the hour. There shall be mechanism for cultivation, procurement, storage and finding market for new fruit varieties like rambutan, avocado and dragon fruit, mangosteen, longan etc. in addition to traditional plantation crops. Departments concerned shall take initiative within a short time to conduct studies and discussions to formulate a policy and based on this a scheme shall be prepared within six months. An amount of Rs. 2 crore is earmarked for initial activities. An amount of Rs. 50 crore is set apart for paying entire arrears of rubber subsidy to farmers in plantation sector.

Environment

49. Sir, tomorrow is the World Environment Day. “ Ecosystem restoration” , which is the motto for this year is very significant for Kerala. Global climate change has resulted in extremely heavy rainfall and frequent floods in Kerala. As a result of heavy rainfall large amount of silt, clay, sand and waste materials are deposited in rivers and dams. This leads to reduction in storage capacity, obstruction of the natural flow of rivers and change of course of rivers resulting in floods in

populated areas. Dumping of wastes containing hazardous elements in water bodies causes water pollution, water borne diseases and considerable depletion of fish wealth. Non-biodegradable wastes including plastic adversely affect the ecosystem of water bodies including seas and causes depletion of fish stock. Urgent measures will be taken for the removal of sand and waste materials from water bodies.

50. The Post Disaster Need Assessment (PDNA) report published after 2018 flood has recommended to adopt some better systems such as ‘ room for river’ , ‘ living with water’ and 'eco-friendly construction. Floods could be contained to a great extent through augmenting and improving water carrying capacity of various water bodies and river basin systems. I am happy to declare a comprehensive package for this.

51. Multiple components are included in this package. Some of the methods which can be used as part of the scheme are protecting the banks of canals; cleaning of them; deepening through desilting; removal of sand deposited in dams, reservoirs and rivers; construction of mangrove barriers along coastal areas; strengthening or raising of higher portions of land and bunds; deepening of rivers; shifting of bunds and dykes to outlying areas; removal of low level bunds to facilitate free flow of water in flood plains; lowering of flood plains or plain areas adjacent to river banks for ensuring free flow of water; dredging of river and canal beds and making temporary storage mechanisms by creating water retention areas through interlinking lakes, irrigation canals and backwaters. Water resources, Environment and Local Self Government Departments will collectively implement this comprehensive project. An amount of Rs. 50 crore is earmarked for the first phase of this project with an estimated expenditure of Rs. 500 crore.

Fisheries Sector

52. The Congress Government led by Narsimha Rao had opened up deep sea fishing for foreign trollers. The present NDA government has gone step further and been trying to take away the controlling rights of State Governments over coastal sea. In blue economy policy document, corporates are permitted for coastal and deep sea mining. The net result will be total disaster for fisheries resources. The stand of Left Front is contrary to this. Kerala Fish Auctioning, Marketing and Quality Control Ordinance has already been issued for ensuring first selling rights and fair price of fish. Law will be enacted after conducting comprehensive study about aquarium reforms. An amount of Rs. 5 crore is allocated for building infrastructure facilities for fish processing considering the possibilities for making value added products.

Food & Civil Supplies Sector

53. Civil Supplies has started 70 new outlets for stabilizing the price in public markets. 97 outlets have been upgraded. Civil Supplies Corporation and Consumerfed will be strengthened. The wide network of Co-operative Societies will be utilized for market intervention during festival seasons. The number of mobile Maveli Stores will be increased.

54. Food and Civil Supplies Department has played a vital role in ensuring supply of food items to all in the Sate alleviating the miseries of Covid pandemic. In addition to the distribution of ration, Supplyco and Ration shops have given special importance to distribute food kits containing 17 essential commodities. As part of renovation of rationshop chains in Kerala, end to end computerization, E-Pos machines, distribution at door-steps have been implemented. Any cardholder can purchase from any ration shop in the state. Grievance redressal mechanism has been introduced.

Local Self Government

55. Local Self Governments have rendered unique service for covid prevention activities. Through quarantine centres, CFLTCs, CSLTCs, DCCs etc, Local Self Governments could prevent the spread of the disease and ensure better treatment, care, medicine, food, etc. for patients. Prevention of disease could be ensured by co-ordinating ward level committees, rapid response teams, volunteers, youth organizations etc. The community kitchen activities undertaken through mass participation during lockdown period are commendable.

56. Government has announced a plan to achieve the goal of reduction of extreme poverty. A committee has been formed to conduct a detailed survey in this regard to determine the distress factors and submit suggestions for mitigation. The extreme poverty reduction scheme will be implemented with the participation of Local Self Government Institutions. Necessary funds will be provided in the budget. An amount of Rs. 10 crore is initially earmarked.

Health Grant for Local Government

57. Against the backdrop of Covid pandemic it has been generally recognised that the decentralisation implemented in Kerala has played a significant role towards strengthening the health sector. Fifteenth Finance Commission has appreciated this intervention of the State and has commented that other States shall strengthen their health systems in Kerala model under the leadership of Local Government Institutions. This is a matter of pride for Kerala. On the basis of this the Fifteenth Finance Commission has allocated Rs.70,051 crore across India as health grant for five years from 2021-22. The

allocation of Kerala for the next five years is Rs.2968 crore. Of this, Rs.559 crore will be allocated this financial year. This will be provided to local governments. This amount will be utilised for strengthening family health sub centres, family health centres, community health centres, urban primary health centres, etc. Measures shall be taken for further strengthening of the health institutions by combining the health grants, State Government share and Local Government share.

Kudumbasree

58. Against the backdrop of covid-19 crisis the allocation of the existing livelihood package is raised to Rs. 100 crore for providing subsidy to enterprises and for imparting training to those who have lost their livelihoods to find out new ones.

59. The Kudumbasree is making significant contribution in Agriculture sector for creating barren free Kerala through 70000 women collective farming groups and ensuring food self sufficiency. In order to uplift these farmers to the next stage, an amount of Rs. 10 crore is earmarked for starting value added production units through Kudumbasree.

60. In order to utilize employment opportunities in care economy, manpower will be provided in each grama panchayath after giving training for the care of geriatric, differently abled etc.

61. 10000 auxiliary neighbourhood units will be started this year for ensuring representation of young women from families in Kudumbasree.

62. With the idea that ' safe food is people's right' , procurement will be done from indigenous farmers selling only pesticide free local vegetables and fruits and it will be sold through Self-help Group Stores of Kudumbasree. This will encourage the farmers

to follow good agricultural practices and thereby ensure fair price. Besides, consumers will also get good local vegetables at lower price. Kerala Bank will provide loan for purchasing necessary vehicles for new stores and store renovation. 2 to 3 % subsidy will be given to those who repay the loan in time.

Employment Guarantee Schemes

63. More employment opportunities will be created through Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme and Ayyankali Urban Employment Guarantee Scheme.In the year 2019-20, 8.02 crore person days of employment were created . As a result of special efforts during last year 10.23 crore person days of employment could be generated in 2020-21. In the current year, the Union Government has accorded sanction for a labour budget of 7.5 crore person days of employment . This is not at all sufficient. At least 12 crore person days of employment have to be created. Efforts will be made to modify labour budget and implement it.

64. Due to the peculiarities of Kerala's topography, watershed based planning is inevitable for prosperity in agriculture. Reservoirs, drainage channels, soil conservation structures required for this have to be constructed and maintained. For this Employment Guarantee Programme will be utilized extensively.

65. If necessary, additional amount will be allocated for Ayyankali Employment Guarantee Scheme which provides employment to the urban poor.

Education Sector

66. Government intends to implement various action plans to alleviate the mental stress of our children who have been confined to the four walls of homes from the happy school atmosphere comprising teachers and classmates. A committee comprising educational, health and social experts will be entrusted for conducting a detailed study on the subject.

67. Covid transmission has caused various mental health problems and anxiety regarding future in children and parents. In order to resolve this issue, a permanent system for giving counselling through tele / online platforms will be started.

68. Besides, steps will be taken to promote creativity of children, exhibit their art and craft works and telecast the selected works through Victers Channel. Required training for this will also be given to children through Victers Channel.

69. Special physical education sessions incorporating yoga and other exercises for enhancing the physical health, wellbeing and immunity of children will be telecast through Victers Channel.

70. Along with the classes on KITE Victers Channel, online classes led by the teachers of respective schools will also be organised. Incorporating the technologies of virtual reality and augmented reality a common online teaching platform will be created for children to make learning possible as in school atmosphere. An amount of Rs. 10 crore is earmarked for this.

71. KSFE has formulated a scheme for providing 2 lakh laptops to school children for online education. This will be implemented in a time bound manner.

Higher Education

72. Greater importance has to be given to higher education sector. For this, several programs and proposals have been illustrated in the Budget declaration of January. The current explosion of knowledge at the international level has changed our perceptions on employment and livelihood. In order to move along with it, a rapid transformation towards a knowledge society is essential in Kerala today. A timely restructuring is required in all fields from school level to higher education including research so that the level of knowledge production and its application would be possible for whole of

Kerala. The Government consider it an urgent duty to rebuild our education system in such a way as to develop the capacity for knowledge creation in the new environment and to create a new Kerala society with the skills to create impact in the local and global job sectors. A high power commission will be constituted to examine our education system and submit report within three months containing practical recommendation to reorganize it.

73. The Sree Narayana Guru Open University which started functioning on 2nd October, 2020, urgently needs to be provided with basic facilities. An additional amount of Rs.10 crore is set apart for this.

Knowledge Economy Mission

74. The Budget presented in January declared a comprehensive plan for providing employment to the educated. Following this, the Hon' ble Chief Minister inaugurated the project on 9th February. For this K-Disc was given the task of co-ordinating various Government agencies.

75. As part of this, the Kerala Technological University has set-up Kerala Digital Work Force Management System (DWMS). As on May 27th 2021, more than 27000 job aspirants have registered with it. Steps have been taken to consider it as a Sub Mission of Kudumbasree. 1048 Community Resource Persons, 152 block coordinations for training and 14 District Programme Executives for training for Kudumbasree and Kudumbasree State Level Mission team will mobilise their work with District Programme Executive of K-Disc and 274 skill development executives of ASAP.

76. The ICT Academy has set- up a system to evaluate the profiles of educated unemployed youth, provide them with career counselling and enroll them in micro training programmes. The expression of interest has been invited as a first step for setting up a mechanism to link professional HR agencies and placement officers within it.

77. The biggest challenge is to connect trained job seekers with employers and facilitate their subsequent engagement thereby ensuring the development of the digital platform and the potential for new opportunities. Based on discussions with leading personalities in the field of industry, it has been resolved that it would be better to join with existing entrepreneurs availing their technological components rather than developing a modern digital platform. This will enable K-Disc to better understand the market and improve its skill assessment programmes accordingly. Expression of interest has been invited from entrepreneurs who are willing to collaborate with K-Disc in developing a digital platform in this manner.

78. The famous global recruitment portal brand named ‘ Monster’ , having wide network for placement of jobs in various countries has been co-operating with the Kerala Knowledge Mission. Monster India has over 3 lakh active employment opportunities in India from forty thousand employers. Freelancer.com, the world's largest freelance marketing network spread across 247 countries, has also expressed their interest. In corporation with them possibilities are being explored for creating a micro site at DWMS.

79. As part of the project, a plan will be drawn up to provide basic facilities and a social security system for knowledge workers, working close to their homes and interacting with employers.

80. K-Disc has been registered as a society withthe Chief Minister as the Chairperson, Finance Minister as Vice-chairperson and Ministers for Industries, Higher Education, Labour and Skills and Agriculture as members. I am glad to announce the ongoing event under the auspices of K-Disc as a knowledge economy mission. Direction has already been given to submit the comprehensive project report of this to the Government before 15th July. As part of creating Kerala knowledge society the allocation for ‘ knowledge economy fund’ for skill promotion, technological transformation and strengthening of higher education system is increased from Rs. 200 crore to Rs. 300 crore.

Ayush

81. For enhancing the immunity and for post covid treatments, medicines will be made available through Ayush Department. Rs.20 crore is earmarked for this.

Tourism Sector

82. The spread of covid has been a set back to the Tourism Sector, which is the main stay of our economy. Tourism is a crucial sector in the GSDP of the State. This sector provides employment to 5 lakh people directly and 20 lakh people indirectly. In the first phase of Covid spread, the international tourism sector saw a decline of about 80 %. This has reflected in the Kerala economy also. Covid's second transmission and subsequent restrictions, have wiped out the livelihoods of those in the tourism sector.

83. Although, the full return of the tourism sector will be possible only after the end of the second spread of covid, the necessary preparations for this need to be made well in advance. The Government is focusing on reviewing the post covid tourism potential and formulating long term plans to ensure rapid growth in the sector. Given the long-term impact of covid, the Government will encourage a responsible tourism approach based on environmental reconstruction, taking the crisis as an opportunity for further progress.

84. In addition to the existing provision of Rs.100 crore, an amount of Rs.50 crore is additionally earmarked to Tourism Department for marketing. Loan amounting to Rs. 400 crore will be made available through KFC for mobilizing more working capital in the Tourism Sector. Amphibian vehicles, that move both in water and on land, will be launched. It will be started in Kollam, Kochi, Thalassery regions in the first phase. Rs. 5 crore is provided for this.

85. Most of the enterprises in tourism sector are on the verge of closure due to the financial crisis resulting from Covid. In

order to resolve these issues in the sector a rejuvenation package will be implemented. Tourism Department will prepare details of the package. An amount of Rs.30 crore is earmarked as Government share.

86. It is expected that the impact of the second wave of covid in Kerala will come down before the next tourist season. Preparations and stratagies are to be formulated to attract international and domestic tourists to Kerala as an important tourist centre. It is intended to carry out the kind of campaign activities that we successfully implemented during flood. As part of it, two circuit tourism projects are announced.

i. Malabar Literary Circuit – Tourism circuit joining places such as Thunjan Memorial, Beypore, Thasrak, Ponnani, Trithala and banks of Bharathapuzha that became famous through Thunjath Ezhuthachan, Vaikom Muhammed Basheer, O.V.Vijayan and M.T. Vasudevan Nair respectively.

ii. Bio- Diversity Circuit- A bio-diversity circuit connecting the places such as Ashtamudi Lake, Munroethuruth, Kottarakara, Meenpidipara, Muttara-Maruthimala, Jadayu Rock, Thenmala and Achancovil in Kollam District. An amount of Rs. 50 crore is earmarked for these circuits.

Industry

87. Low interest rate loans will be made available to M.S.M.Es. Additional working capital loans and term loans will be made available to existing MSMEs at lower rates. It is aimed to provide loans amounting Rs.2000 Crore. Rs.50 crore is earmarked for interest subvention.

88. An additional Rs. 25 crore is provided for Entrepreneur Support Scheme (ESS) currently being implemented by the Department of Industries and Rs. 15 crore for Margin Money and Interest Assistance Scheme for Nano Industrial Housing Units project.

Scheduled caste / Scheduled Tribe Sector

89. The first-generation development problems of the Schedule dcastes/Scheduled Tribes have not been fully addressed. In addition to seeking solution to first generation problems, second generation problems also need to be taken up with greater importance. As part of this, two programs are announced. Firstly, hundred persons selected from among the Scheduled castes/Scheduled Tribes will be given entrepreneurship assistance of Rs. 10 lakh each. Comprehensive initial assistance will be ensured for selected entrepreneurs. Low interest credit facility will also be ensured. This will be in addition to the existing entrepreneurship development programs. Rs. 10 crore is earmarked for this.

90. The second is the talent support programs. The programs started at the district panchayat level is planned to be expanded with the participation of the Scheduled Castes/ Scheduled Tribes Development Departments. This assistance is for SC/ST youths who have proved their talent in the field of art, culture and literature to make them continue to work and move forward in the field. Talent support will be given to 1500 individuals at the rate of Rs. 1 lakh per person. In addition to this interest free loans will be provided to those who receive Talent support Assistance to carry out their activities. Details of the programs will be prepared by Local Self Government Department and Scheduled Caste/Scheduled Tribe Development Department.

NORKA

91. The Covid pandemic has created severe impact among Pravasi Keralites. Due to Covid Pandemic 1432736 Pravasis have returned so far and most of them have lost their jobs. Norka Self Employment Scheme is a rehabilitation programme to rehabilitate Pravasis who lost their jobs and to equip them to begin self-employment enterprises.

92. As part of this program, an amount of Rs. 1000 crore will be provided as loan at low interest in association with various

financial institutions. An amount of Rs.25 crore is earmarked as interest subvention. The budget allocation towards various welfare schemes for expatriate Keralites is enhanced to Rs.170 crore.

Kerala Financial Corporation

93. As per the provisional accounts of 31st March, 2021, the loan asset of KFC, which was Rs.2400 crore in 2016, increased to Rs. 4700 crore. Necessary steps will be taken to enhance the loan asset of KFC to Rs. 10,000 crore in the next five years. KFC will sanction new loans to the tune of Rs. 4500 crore in this financial year.

94. Additional loan of 20% was sanctioned to traders in the last financial year who had taken loans from KFC and repaid it in time till 31st March, 2020 to recover from the covid crisis. In the second wave of Covid, Tourism sector and small-scale industries sector have again plunged into crisis. Taking this into consideration, KFC will present a project to give additional loan of 20% again, ie. 40% in total, to these entrepreneurs. KFC will set apart Rs.500 crore for this. Moratorium on payment of principal for one year will be given to entrepreneurs facing the crisis.

95. KFC will provide loan upto Rs. 50 lakhs on liberal conditions to the firms which manufacture products helping to prevent covid spread and provide relief to patients under the Chief Minister's Entrepreneur Development Project. The rate of interest will be 7%. The loan is for establishing units for manufacturing of Oxygen cylinder, Oxygen generator, Oxygen concentrator, liquid oxygen, ventilator, pulse oximeter and portable x-ray machine.

Transport

96. KSRTC is an important public sector corporation in Kerala which has been hit hard by the covid-19 pandemic. At present, salary, pension and other liabilities are met with the assistance from Government. Therefore, as an initial step to reduce the

operational loss of KSRTC, the corporation's 3000 diesel buses will be converted to CNG. The estimated expenditure for this would be Rs. 300 crore. The allocation for current financial year is enhanced to Rs. 100 crore.

97. A project will be formulated with KIIFB for the mobility hub of KSRTC at Puthukkad (Hub and Spoke Model) and for the construction of modern bus stand at Kollam.

98. As a new step towards ecofriendly transport, 10 new hydrogen powered buses will be launched on a pilot basis in collaboration with Indian Oil Corporation and CIAL. An amount of Rs.10 crore is earmarked as Government share.

99. In collaboration with financial institutions, a loan scheme will be formulated for making available fuel efficient and eco-friendly electric two wheelers and automobiles to those who are engaged in various ordinary jobs, using two- wheelers such as newspaper distributors, fish vendors, retailers and home delivery boys. In the financial year 2021-22 an amount of Rs. 200 crore will be made available as loan for the purchase of 10,000 two-wheelers and 5000 autorickshaws. The Government will bear a portion of interest. Rs.15 crore is provided for interest subvention.

100. Significant achievement has been made towards enhancing the quality of roads and bridges in Kerala during the tenure of the first Pinarayi Government. But the traffic snarls occurred at the busy junctions in the National Highways and MC roads have to be addressed. A scientific study is necessary for resolving this issue immediately. An amount of Rs.5 crore is earmarked for the study and other initial expenses.

Renewable Energy

101. The Centre of Renewable Energy will be set- up at University of Kerala to conduct research in the field of green energy and create awareness among the people about renewable energy. Rs. 10 lakh is earmarked for its feasibility study.

Revenue

102. As part of bringing accurate land records and related services to the public, a digital resurvey based on CORS Technology will be completed in the State during the tenure of this Government itself in a time bound manner.

103. Steps will be taken to make all the Village Offices in the State and their services ‘ Smart’ by the next five years.

Social Justice

104. An amount of Rs. 5 crore is earmarked in the initial phase of Smart Kitchen project announced by the government to alleviate the difficulty in domestic work. This project will be implemented through KSFE.

105. Government has announced a special package for the protection of children who lost their parents due to Covid pandemic. An amount of Rs. 3 lakh will be given in lumpsum. A monthly assistance of Rs. 2,000 each will be provided till the age of 18 and the educational expense till graduate level will be borne by the Government. An amount of Rs. 5 crore is earmarked for this.

Culture

106. An amount of Rs. 2 crore is earmarked to construct an appropriate memorial for K. R. Gouri Amma who was a unique personality in Kerala Politics.

107. An amount of Rs. 2 crore is earmarked to construct a memorial at Kottarakara for R. Balakrishna Pillai, who was actively present in State Politics and Society for six decades.

108. An amount of Rs. 50 Lakh is earmarked for establishing ‘ Mar Chrysostom Chair’ in Mahatma Gandhi University with an aim to propagate the values of humanity in different religious philosophies.

Governance

109. All departments will be equipped to provide all government services online to citizens. This programme will be officially launched on the birthday of Mahatma Gandhi on 2nd October, 2021.

110. To speed up the Government services, e-office and e-file systems will be implemented in all departments in a time bound manner.

Venture Capital Fund

111. It is proposed to set- up a Venture Capital Fund with a corpus of Rs.100 crore to activate the rapid growth of small scale enterprises and start-ups. The fund would be mobilized through the participation of KFC, KSFE, KSIDC, Kerala State Co-operative Bank, Commercial Banks and the deposits of Non-Resident Keralites. This fund would help the fast growing technical and non-technical enterprises with potential for rapid growth. An experienced professional management team will be formed to manage this fund. An amount of Rs.1 crore is earmarked to set-up this fund for meeting the initial expenses.

VI Taxes

112. Though tax increase is inevitable in the State's financial situation, no new tax proposals are announced in the context of Covid pandemic.

113. Pursuant to the dissolution of 14th Legislative Assembly, the proposals in the Finance Bill of 2021 had lapsed. I intend to restore all the clauses in that bill.

114. Further, it would be clarified that the assessees who had paid at least one instalment and defaulted on the rest in the amnesty scheme for 2020, the amount involved in that instalment will be adjusted as payment towards the earliest of the demand arrear.

115. Amendments in the Kerala State GST Act will be made corresponding to the amendments incorporated in the Central Goods and Services Act as per the Union Finance Act, 2021 which have been made on the recommendation of the GST Council.

VII Conclusion

116. Sir, Let me present the summary of the revised budget estimate for the year 2021-22.

Revised Budget Estimate for 2021-22

(₹in crore)

Revenue Receipts	130981.06
Revenue Expenditure	147891.18
Revenue Deficit	-16910.12
Capital Expenditure (net)	-12546.17
Loans and advances (Net)	-1241.30
Public Debt (Net)	24419.91
Public Account (Net)	6250.00
Overall Deficit	-27.68
Opening balance at the beginning of the year	-124.01
Closing balance at the end of the year	-151.69
Additional expenditure announced	-1715.10
Cumulative Deficit at the end of the year	-1866.79

117. It is anybody's guess that the State is facing great financial challenges. Demonetization, implementation of GST without much preparedness, cyclone Ockhi, floods, first and second waves of the pandemic and the resultant economic slowdown have all adversely affected State revenues. Revenue growth rates have fallen to the lowest levels in the recent past. But Government expenditure increased. This is quite natural in a crisis situation.

118. During economic slowdown and natural disasters, Government could have stepped aside by reducing the expenditure. But, this is not the approach of the Left Front. During a crisis, the Left approach is to stand upfront and save the society even through borrowings. The first Pinarayi Government has done that. This Government will also follow the same policy.

119. But it is beyond doubt that we could not withstand without increasing the tax and non-tax revenues. Austerity measures will also become inevitable. Government will formulate the most comprehensive plan for revenue enhancement and expenditure reduction. Preliminary activities for that have already begun. But a time of crisis is not the right time for expenditure reduction and higher taxes.

120. If we could heal the impact of the Covid pandemic, the economy will rapidly return to normalcy, and we will achieve better growth. In that phase, vigorous efforts will be initiated to increase tax and non-tax revenues. The State GST machinery is being thoroughly streamlined. One thing is clear. If everyone starts remitting their due tax, our fiscal stress could be easily overcome. People will be ready for that. Our people have seen the manner in which the Government functioned during crisis situations. People appreciated that by contributing liberally to the CMDRF. I am sure that our citizens will be similarly enthusiastic and diligent in remitting their due taxes.

121. We do not believe in tax collection by intimidating and coercing traders and industrialists. Once trade and industry grow, they will be ready to remit more tax. The majority honestly pay their taxes. There is a small minority who tries to evade. We will strengthen our efforts to identify and penalize tax evaders. Fresh revenue sources will be explored as the economy comes back to the growth track.

122. Local Governments have enormous potential in increasing their tax and non-tax revenue. Efforts to mobilize additional revenue by harnessing this potential through rate revision and rule amendments have not taken off for the past few years. Local Government leadership have generally taken a favorable stance in adopting revenue enhancement measures. Once the covid crisis is over and economy returns to growth, reforms will be implemented in tax and non-tax revenue matters after considering the recommendations of the State Finance Commission. Government is starting the necessary groundwork needed for that now itself.

123. Sir, the ability of mankind to move forward strongly facing challenges has brought the world to this extent. The survival models attained over centuries has help us to over come the distress period of the pandemic. Let us strive together to amass energy for moving forward from these crises. We will surely overcome this period also.

124. Sir, I submit the revised budget for the year 2021-22 before the approval of this august House. The vote on account for the next three months (August 2021 to October 2021) is also placed for the approval of this House.

©
കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്

കേരള നിയമസഭാ പ്രിന്റിംഗ് പ്രസ്സ് 2021.